

Nørreåen

– et idékatalog om potentiale for kano- og kajakoplevelser

VIBORG
KOMMUNE

Signaturforklaring til alle kort

	Byområde		Seværdighed/attraktion
	Bebyggelse		Natureseværdighed
	Sø		Spisested
	Vandløb		Isætningssted for joller
	Nørreå og Gudenå		Isætningssted for kanoer og kajakker
	Skov		Landgangssted for kanoer og kajakker
	Hede		Bed & Breakfast
	Eng/vådområde		Vandrehjem
	Offentlige arealer		Campingplads
	Jernbane		Teltplads
	Motorvej		Shelter
	Landevej		Toilet
	Skovvej/markvej		Madpakkehus
	Sti		Rasteplads
	Højdekurver, 1 meter		
	Afmærkede hovedvandrerruter		
	Afmærkede lokale vandrerruter		
	Nationale cykelruter		Isætningssted for kanoer og kajakker
	Regionale cykelruter		Landgangssted
	Parkering		Madpakkehus
	Station		Handicaptolilet
	Kirke		

Ønsker/forslag til forbedringer

Kolofon og læsevejledning

Denne rapport er fremstillet af Viborg Kommune og er et supplement til Landskabsstrategien for Nørreådal.

Idéerne i rapporten er fremstillet af Bendt Nielsens Tegnastue som ekstern konsulent i samarbejde med Natur og Vand, Viborg Kommune.

Rapporten er udgivet i maj 2021.

Rapportens opbygning

Forrest i rapporten opsummeres en række generelle betragtninger om rekreative muligheder i Nørreådal.

Dernæst gennemgås de enkelte lokaliteter i sejladsretningen fra Rindsholm til Skjern.

Anlægsoversigten bagerst i rapporten knytter sig til beskrivelsen af de enkelte lokaliteter i Viborg Kommune.

Af anlægsoversigten fremgår, i hvilken afstand fra startstedet i Rindsholm, den aktuelle lokalitet ligger. Afstanden fremgår også af oversigtskortet side 4-5.

Indimellem er der i bokse indsat inspiration fra andre steder uden for Nørreådal. Inspirationen er generel og har ikke nødvendigvis sammenhæng til anbefalingerne i opslaget.

Endvidere beskrives lokaliteter i Favrskov og Randers Kommuner, da sejladserne på Nørreåen vil være en helhedsoplevelse på strækningen fra Rindsholm til Fladbro/Gudenåen.

Forord

Denne rapport er udarbejdet for at beskrive potentialet for den rekreative sejlads på Nørreåen i kano og kajak.

Samtidig ses oplevelser for denne målgruppe også i sammenhæng med muligheder for cykling og vandring m.v. i Nørreådalen.

Rapporten er et idékatalog til videre bearbejdning og udvælgelse af projektideer, der i realiteten kan gennemføres som enkeltvis selvstændige projekter – f.eks. som lokale grønne partnerskaber. Men samlet set vil en realisering af alle eller nogle af idéerne bidrage til at højne oplevelsesværdien for sejlads på Nørreåen.

Den videre prioritering af konkrete projekter kan ske i tæt dialog med lokale interessenter som f.eks. borgerforeninger og lodsejere.

Tilladelser og opbakning fra lodsejere er ikke indhentet, og i flere tilfælde vil private lodsejeres positive medvirken være en afgørende forudsætning for, at man kan arbejde videre med idéerne i idékataloget.

Myndighedsgodkendelser er heller ikke indhentet, da det først giver mening at ansøge om disse, når lokale projekter er beskrevet nærmere, og der er udsigt til at finansieringen kan findes.

I myndighedsarbejdet kan der vise sig at være forhold, som gør det uhensigtsmæssigt at arbejde videre med de konkrete forslag eller at disse skal justeres. Det kan være forhold af hensyn til beskyttelse af naturen, eller planmæssige forudsætninger, som vil medføre anderledes prioriteringer i de konkrete tilfælde.

Indholdsfortegnelse

Forord	3
Indledning	4
Nørreåen – landskabeligt	4
Nørreåen – historisk	4
Nye initiativer ved Nørreådalen	5
Sejladsen på Nørreåen og Gudenåen	6
Definitioner på typer af lokaliteter	6
Initiativer på Gudenåen	7
Krydsningspunkter ved Gudenåen	8
Krydsningspunkter ved Nørreåen	9

___ Viborg Kommune ___

Rindsholm	10
Aarhusvej Bro og Randrup Bro	12
Tapdrup	14
Vejrum Bro	16
Vejrumbro Landgangssted	18
Nybro ved Torsager	20
Koldbæk Bro –	22
Froms Bro	24
Økær Bro og Skovrider Bro	25
Tindbæk	26
Tranebærkær	27
Skjern Bro og Skjern Hovedgård	30

___ Randers og Favrskov Kommuner ___

Lille Lejrplads Nørreå	32
Ålum – nyindrettet krydsningspunkt	34
Fladbro – eksisterende krydsningspunkt	36

Anlægsoversigt	37
-----------------------	-----------

Opsummering af anbefalinger

Potentialet for sejlads med kanoer og kajaker på Nørreåen er større end anvendelsen i dag indikerer. Sejlads på Nørreåen egner sig bedst til enkeltpersoner og mindre grupper, og det er en fordel, at man må – og som følge af begrænset strøm i vandløbet også kan – sejle i begge retninger.

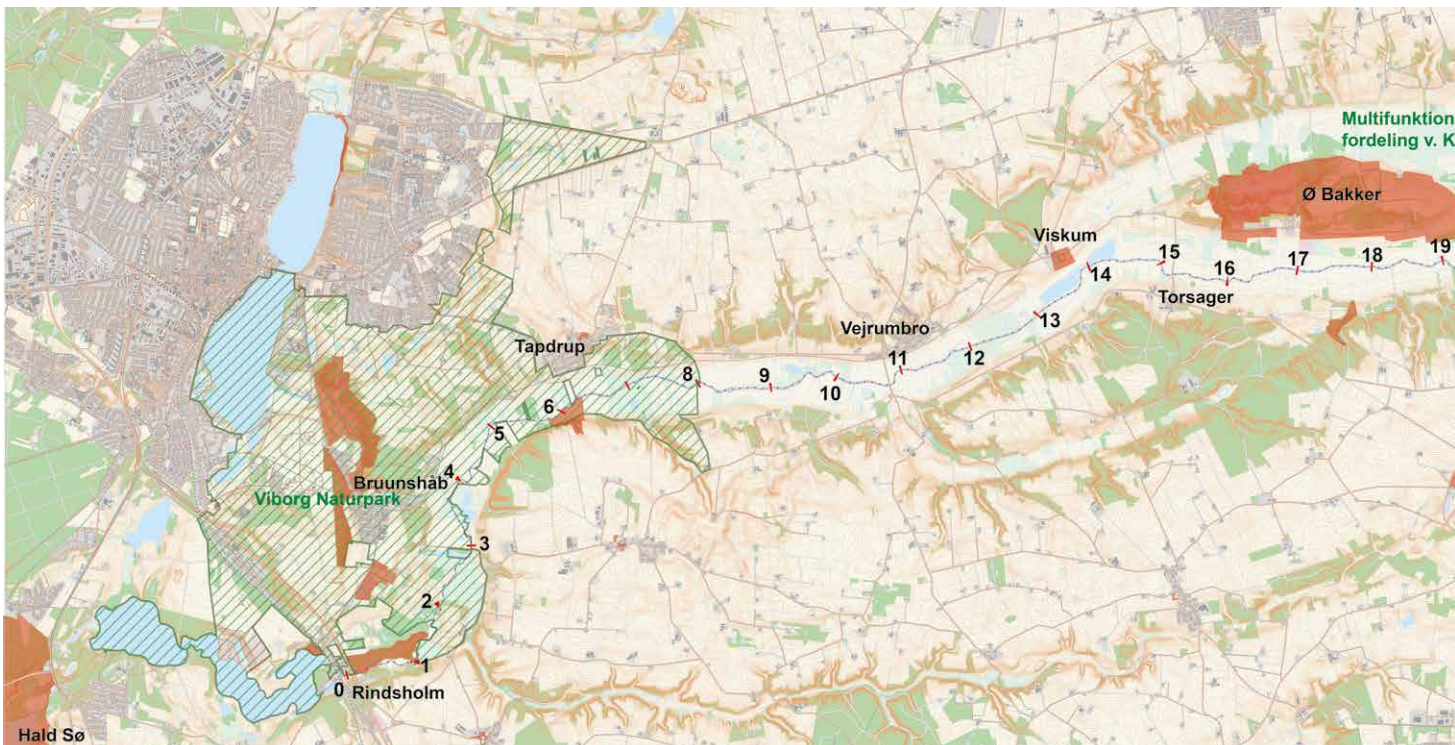
Sejladsoplevelsen kan fremmes både kvantitativt og kvalitativt, hvis:

- Der etableres flere faciliteter og landgangssteder

- Specifikt skabes et landgangssted mellem Vejrumbro og Lille Lejrplads.
- Opsættes skilte på broer, man sejler under, med afstand til nærliggende landgangssteder
- Gennemgående skiltning og formidling vil generelt styrke sejladsoplevelsen

Det anbefales at betragte sejladsen på Nørreåen som en naturlig del af sejladsen på Gudenåen.

Nørreåen er sejlbare i kanoer og kajaker over en 43 km lang strækning fra Rindsholm til Gudenåen ved Fladbro. Kortet viser bl.a. åløbet med kilometerangivelse.

Indledning

Nørreåen er ca. 50 km lang og udspringer i Hald Sø sydvest for Viborg. Den løber sammen med Gudenåen ved Fladbro nær Randers. Nørreåen får tilløb af vand fra Viborgsøerne ved Bruunshåb.

Den sejlbare strækning af Nørreåen i Viborg Kommune udgør lidt over 29 km fra Rindsholm til kommunegrænsen mod Randers og Favrskov Kommuner.

Herfra danner Nørreåen de næste ca. 5 km kommunegrænse mellem Favrskov Kommune mod syd og Randers Kommune mod nord. De sidste ca. 9 km løber Nørreåen alene gennem Randers Kommune.

De sejlede passerer under 13 broer på strækningen fra Rindsholm til Gudenåen – heraf ligger de 9 broer i Viborg Kommune.

Nørreåen – landskabeligt

Nørreådalene er en del af Gudenåsystemet og er skabt af smeltevand fra to isfremstød under sidste istid: Hovedfremstødet for ca. 23.000 år siden og Det Østjyske Isfremstød for ca. 20.000 år siden.

Under istiden har dale som Nørreådalene muligvis fungeret som smeltevandsdale under isen, hvor vandet strømmede frem til gletsjerporten ved Hald Sø.

Senere, da isen var væk, steg havet i stenalderen, så Randers Fjord nåede til Viborg. For cirka 6000 år siden har landskabet langsomt hævet sig igen, og Nørreåen afvander idag området ved Viborg mod øst gennem den tidligere fjordarm.

Midt mellem Randers og Viborg ligger det isolerede og fredede højdedrag Ø Bakker med toppunkt ca. 50 meter over ådalen. Ø Bakker har været en ø i fjorden. Geologisk set er Ø Bakker en erosionsrest fra sidste istid – et morænelandskab, der af ukendte årsager ikke blev hævlet bort af de 2-3 km tykke gletsjere og enorme mængder smeltevand, som dannede Nørreådalene.

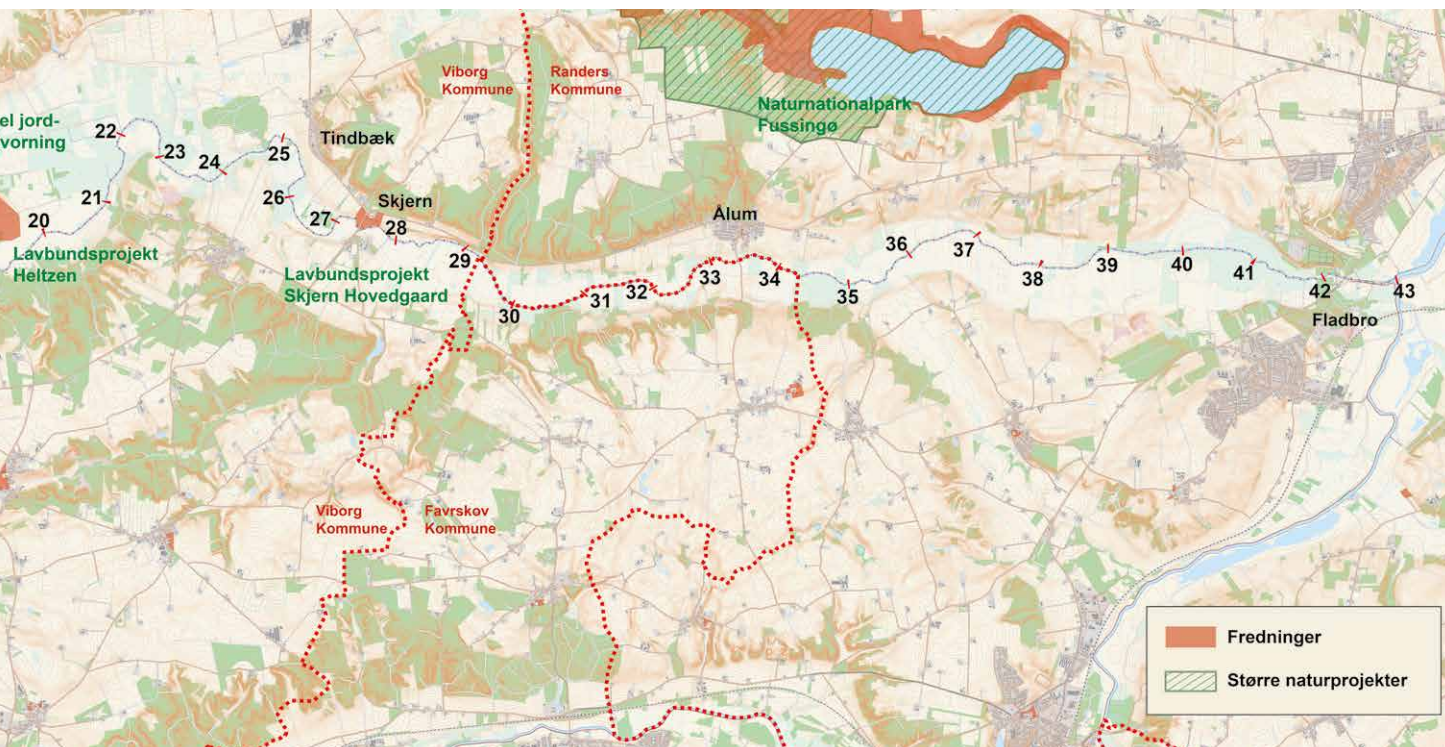
Nørreåen – historisk

Menneskene vandrede ind i landskabet – især langs kysterne og de større åer – som nomadefolk, samlere og jægere kort tid efter isens afsmeltning.

Fra ca. 4000 år før Kristi Fødsel bosatte man sig i landskabet og påbegyndte opdyrkningen, som med stigende effektivitet op gennem historien har skabt det landskabsbillede, vi oplever i dag.

Samfundets stigende organisering medførte, at der blev valgt høvdinge og hærførere, der skilte sig ud fra de producerende

bønder som stormænd. Handelen centraliserede sig på markedspladser som f.eks. Viborg, der er en af Danmarks ældste byer.

I Viborg opstod også et af rigets tre Lands-ting i den tidlige middelalder, ligesom Viborg blev bispesæde allerede i 1065.

På strategiske steder opførtes borge – f.eks. Skjern Hovedgård fra 1300-tallet. Borgen lå opført på voldstedet, som idag ligger syd for hovedgårdens bygninger.

Viskum er et andet eksempel på en større gård i Nørreådal. I katolsk tid hørte Viskum under biskoppen i Viborg. Som alt andet gods under den katolske kirke blev Viskum inddraget af kongen Christian 3. ved reformationen i 1536. Ved Viskum har der været et færgested over Nørreåen.

Christian 3. overtog bl.a. også et Franciskanerkloster i Randers og ombyggede det til et slot. Ved Fladbro blev Nørreåen opstemmet, og vandet fra åen blev via den over 5 km lange Christian 3.'s kanal ledt til voldgravene omkring slottet. I 1548 døbte kongen stedet Dronningborg til ære for dronning Dorothea.

Nørreåen har ligesom Gudenåen været benyttet til pramfart, især i forbindelse med industrialiseringen og fabrikkerne ved

Brunshåb. Pramfarten på Nørreåen fik dog ikke samme betydning som på Gudenåen.

Nye initiativer ved Nørreådal

Viborg, Favrskov og Randers kommuner samarbejder om en regional landskabsstrategi for Nørreådal. Landskabsstrategien skal bruges til at se på, hvordan Nørreådal kan udvikle sig i fremtiden.

Viborg Kommune arbejder også med Viborg Naturpark, der ligger ganske tæt på Viborg by. Det er ikke en traditionelt afgrænset naturpark, men består af flere mindre, kommunale naturarealer.

Et lavbundsprojekt er gennemført ved Heltzen enge, og et nyt er på vej ved Kvorning. Øst for Skjern Hovedgård arbejdes der på et vådområdeprojekt som realiseres i 2021-22. En stor del af Nørreådal i Viborg Kommune består af natur beskyttet under EU. Her er rigt fugleliv og sjældne naturtyper som rigkær og kildevæld.

Nyudpeget er også Naturnationalpark Fusingø, der udgøres af et større sammenhængende naturområde vest for Randers med et samlet areal på omkring 800 ha bestående af Indskovene, markerne omkring Fusingø og Fusing Sø.

Sejladsen på Nørreåen og Gudenåen

Den rekreative sejlads på Nørreåen er sammen med sejladsen på Gudenåen reguleret af *Bekendtgørelse om ikke-erhvervs mæssig sejlads og anden færdsel på Gudenåen med sidevandløb og søer fra Tørring til Randers*.

Bekendtgørelsen administreres af Gudenåkomiteen, der er et samarbejde mellem de 7 kommuner, der har sejlads mulighed på Gudenåsystemet. Gudenåkomiteen består af ét kommunalt bestyrelsesmedlem fra hver medlemskommune.

Hvert år udgiver Gudenåkomiteen foldere om sejladsen på Gudenåen. Sejladsen på Nørreåen er også formidlet i folderen om *Gudenåsystemet – kano, kajak og robåd*.

Bekendtgørelsen fastlægger bl.a., at *sejlads med sejl eller motor, herunder elmotor, er ikke tilladt på Nørreå fra Rindsholm til Fladbro*.

Bekendtgørelsen har givet Gudenåkommunerne mulighed for at nedsætte et brugerråd med repræsentanter fra bl.a. bred-ejerne, kanoudlejerne, myndigheder og berørte interesseorganisationer til at rådgive Gudenåkommunerne i spørgsmål om kommunalbestyrelsernes administration af bekendtgørelsen – herunder Nørreåen.

De 7 Gudenå-kommuner arbejder gennem GudenåSamarbejdet også om Gudenåens og oplandets oplevelsespotentialer.

GudenåSamarbejdet udvikler bl.a.:

- Det digitale oplevelseskort, som også omfatter Nørreåen: Oplevgudenaa.dk
- Podcast serien Åsteder. Fortællinger fra Gudenåen er en række podcasts om Gudenåens kulturhistorie.
- Skilte på alle broer over Gudenåens hovedløb samt ind til alle teltpladser.
- Kort over Gudenåen fra kilde til fjord og kort over Randers Fjord.

Da Nørreåen således er en allerede fuldt integreret strækning i eksisterende samarbejder, vil det være naturligt, at en udvikling af sejladsen på Nørreåen følger de samme tiltag, som er sket og fremadrettet også vil ske på Gudenåen.

Definitioner på typer af lokaliteter

I forbindelse med udvikling af sejladsen på Gudenåen har man taget udgangspunkt i følgende definitioner – her tilpasset lokaliteter langs Nørreåen:

Rasteplads: Et lovligt opholdsområde med minimumsfaciliteter i form af toilet og borde/bænke, men uden mulighed for overnatning.

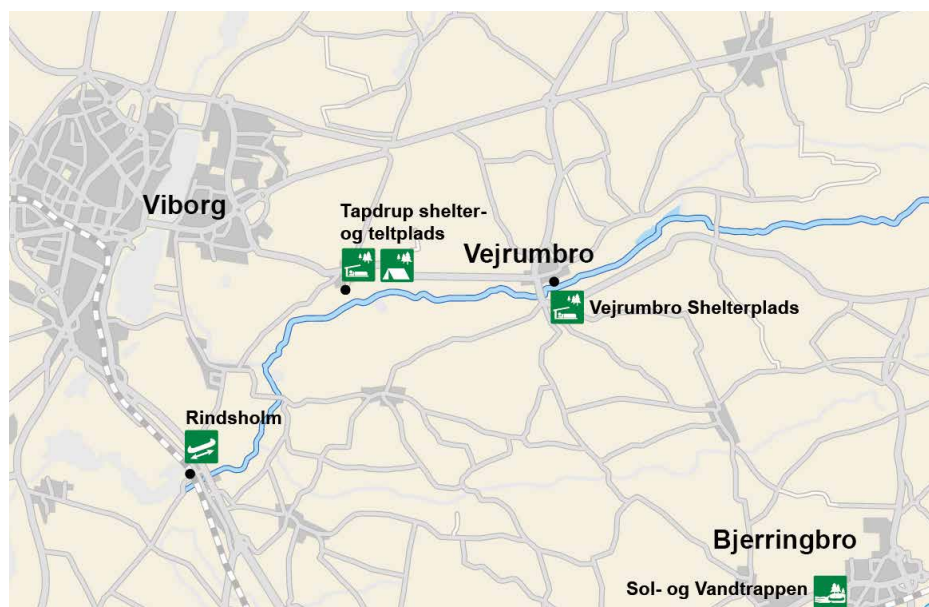

Isætningssted: Man kan køre tæt på stedet, og brugernes fartøjer må sættes i og tages op – f.eks. Rindsholm.

Landgangssted: Et lovligt landgangssted, hvor fartøjer kan fortøjes eller træk-

Gudenåkomiteens formidlingskort over kano- og kajaksejladsen på Gudenåen rummer allerede formidling af faciliteter på Nørreåen.

kes på land, men hvor der ikke er adgang for biler som isætningssted eller tilstrækkeligt med faciliteter til at kalde stedet for rasteplads.

 Teltplads: Et lovligt opholdsområde med minimums-faciliteter i form af toilet, overnatningsmulighed i telte og borde/bænke – f.eks. i Tapdrup.

 Shelterplads: Et lovligt opholdsområde med minimums-faciliteter i form af toilet og overnatningsmulighed i shelter – f.eks. Vejrumbro Shelterplads.

 Vandrehjem: Autoriseret vandrehjem – medtages på kort og hjemmeside, hvis det er relevant for kano- og kajaksejladsen – f.eks. Danhostel Viborg.

 Campingplads: Kommerciel campingplads – medtages på kort og hjemmeside, hvis den har relevant tilknytning til Nørreåen – f.eks. DCU Camping Viborg.

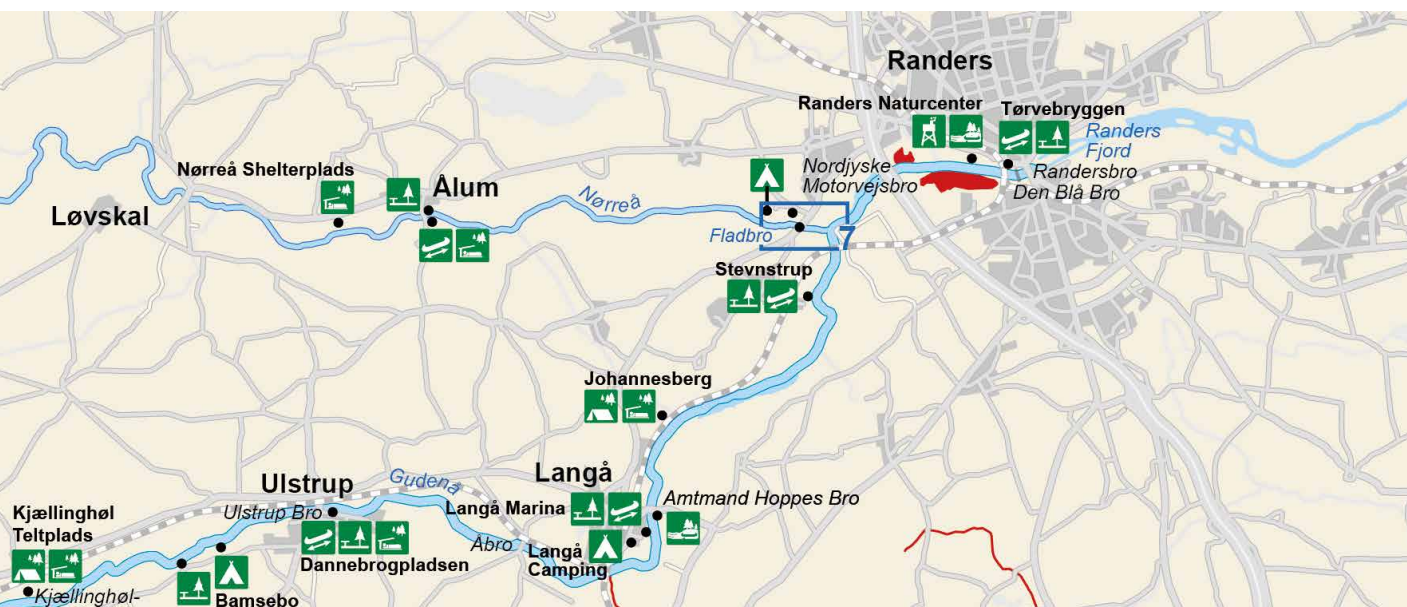
Initiativer på Gudenåen

De sejlene i kano og kajak på Gudenåen vil opleve, at der på alle broer, man sejler under, er opsat skilte, der fortæller om broen navn og afstanden til de nærmest-liggende mulige landgangssteder, isætningssteder, overnatningspladser etc.

Når man kommer frem til mulige steder at gå i land, er der skilte ved åen, som fortæller, hvor man præcist kan komme i land på lovlig vis.

Montage af broskilt ved Gudenåen

Krydsningspunkter ved Nørreåen

Et *krydsningspunkt* er en lokalitet, hvor flere former for rekreativ trafik krydses, og hvor det giver særlig god mening at udvikle tilgængelighed, faciliteter og formidling.

Nørreåen i Viborg Kommune har i dag en række isætningssteder og landgangsmuligheder med overnatning, som kunne udvikles som krydsningspunkter. Det er f.eks. startstedet for sejladsen på Nørreåen ved Rindholm og shelterpladserne ved Tapdrup og Vejrumbro.

Udfordringen ved sejlads på Nørreåen er, at der er forholdsmæssigt langt fra Vejrumbro og til næste landgangssted i Randers Kommune ved Lille Lejrplads Nørreå. Denne udfordring har både et sikkerhedshensyn og et lodsejerhensyn.

Sikkerhedsmæssigt er det vigtigt, at der med jævne mellemrum er mulighed for at komme lovligt i land – f.eks. ved sygdom, træthed (f.eks. krampe), eller hvis der på anden vis opstår behov for at blive hentet.

Hensynet til lodsejerne vejer også tungt, idet flere lovlige landgangssteder vil

minske risikoen for uønsket landgang på private arealer.

Isætningssteder tæller i denne sammenhæng også som landgangssteder. Oplagte muligheder for nærmere undersøgelser foreslås i det følgende. Et egentligt krydsningspunkt kunne man overveje at etablere ved Skjern, hvor der er tilkørselsmulighed.

I Randers Kommune ved Ålum er der netop indrettet et nyt opholdssted ved Nørreåen, og derfor kan Ålum også betragtes som et nyt krydsningspunkt ved Nørreåen.

Isætningsstedet ved Fladbro er allerede udpeget som krydsningspunkt ved Gudenåen. Det er en vigtig lokalitet for kanoudejerne, da Fladbro har gode tilkørselsforhold for afhentning af udlejningskanoer.

Hovedudfordring

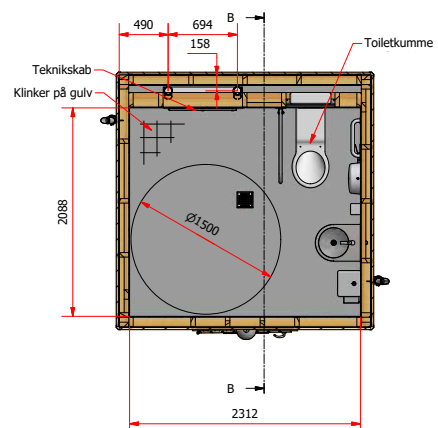
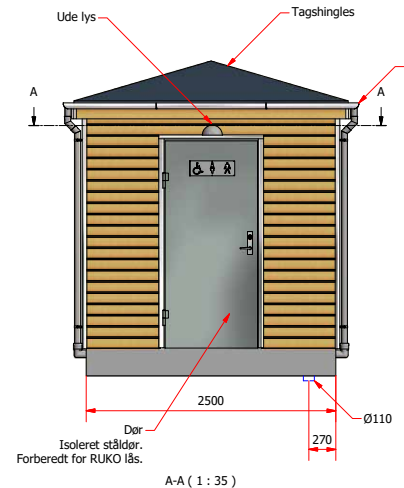
En sejlede skal i dag befinde sig på Nørreåen ca. 20 km efter Vejrumbro uden landgangsmulighed. Derfor bør der etableres flere landgangsmuligheder øst for Vejrumbro.

Inspiration – handicptoilet

Handicapvenlige, robuste og rengøringsvenlige toiletmoduler kan købes færdigmonteret fra fabrik, og skal blot opstilles på lokaliteten.

Afhængig af lokaliteten, kan toilettet tilsluttes vand, strøm og kloak, eller det kan forsynes med tank.

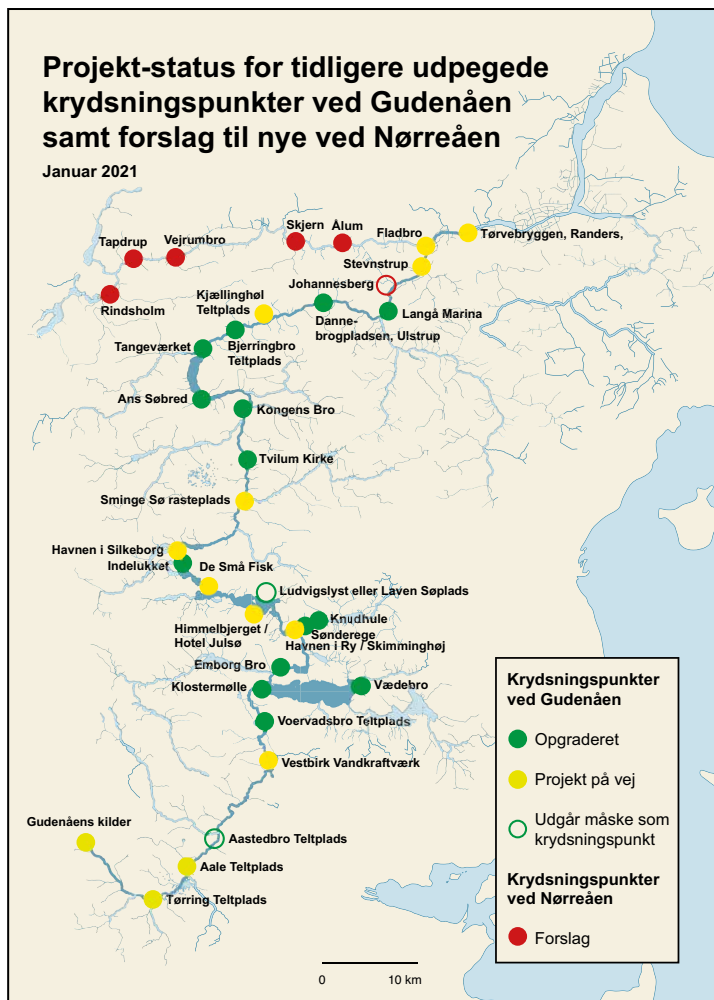
Enhedspriserne varierer meget – typisk fra 200.000-350.000 ekskl. moms, men inklusiv tilslutning. Den viste model nedenfor er fra H.J. Staal og modellen til højre er fra Zenzo.

Inspiration – krydsningspunkter ved Gudenåen

Bjerringbro Teltplads – et krydsningspunkt ved Gudenåen

I 2014 udgav et bredt sammensat partnerskab en rapport om *Sejladsoplevelser på Gudenåen – Vandvejen*.

Partnerskabet foreslog, at der igangsattes en minimumsopgradering af udvalgte lokaliteter ved renovering eller etablering af faciliteter for flere målgrupper på een gang – sejlad, cykling, vandring.

Partnerskabet udpegede krydsningspunkterne, som de fremgår af kortet. Siden har mange af krydsningspunkterne fået et kvalitetsløft gennem lokale partnerskaber om det enkelte krydsningspunkt – f.eks. Bjerringbro Teltplads i Viborg Kommune.

Partnerskabet anbefalede generelle principper for renovering eller etablering af nye faciliteter ved Gudenåen:

- Flere forskellige brugergrupper kan benytte dem samtidig – vandrende, cyklende, sejrende og bilister
- Der skabes tilgængelighed til gode natur- og kulturoplevelser
- Der er taget hensyn til naturen, så der er balance mellem beskyttelse og benyttelse
- Der er sammenhæng og helhed i brugerens oplevelse

Partnerskabet anbefalede, at et krydsningspunkt ideelt set kunne indeholde følgende:

- Gode adgangsforhold for sejrende, gående, cyklende og kørende
- Universelt tilgængelige faciliteter
- Sikre og robuste faciliteter for de sejrende i form af bro, bolværk og/eller kano-isætningssted
- P-plads med plads til opbevaring af kanoer eller kajakker for natten
- Borde/bænke-sæt
- Robust og rengøringsvenligt handikaptoilet
- Infotavler, der fortæller, hvor man er, hvad man må og kan samt den gode historie om stedet og nærmeste oplevelser
- Madpakkehus
- Adgang til drikkevand
- Affaldsspande
- Bagagebokse
- Adgang til elektricitet – som minimum til opladning af smartphones etc.
- Overnatningsmulighed i form af teltplads og/eller sheltere.

Rindsholm - opgradering af startsted

Aktuel beskrivelse

Startstedet for sejladserne på Nørreåen er formidlet på Udinaturen.dk og OplevGudenaa.dk.

Isætningsstedet rummer i dag en platform i kanten af åen, hvor man kan bære sit fartøj ned til fra Gl. Aarhusvej. Der er ikke anvist parkeringsmulighed, og der er ikke andre faciliteter.

Viborg Kommune har i 2020 opgraderet det meget ydmyge isætningsanlæg, som ligger på privat område.

Anbefaling

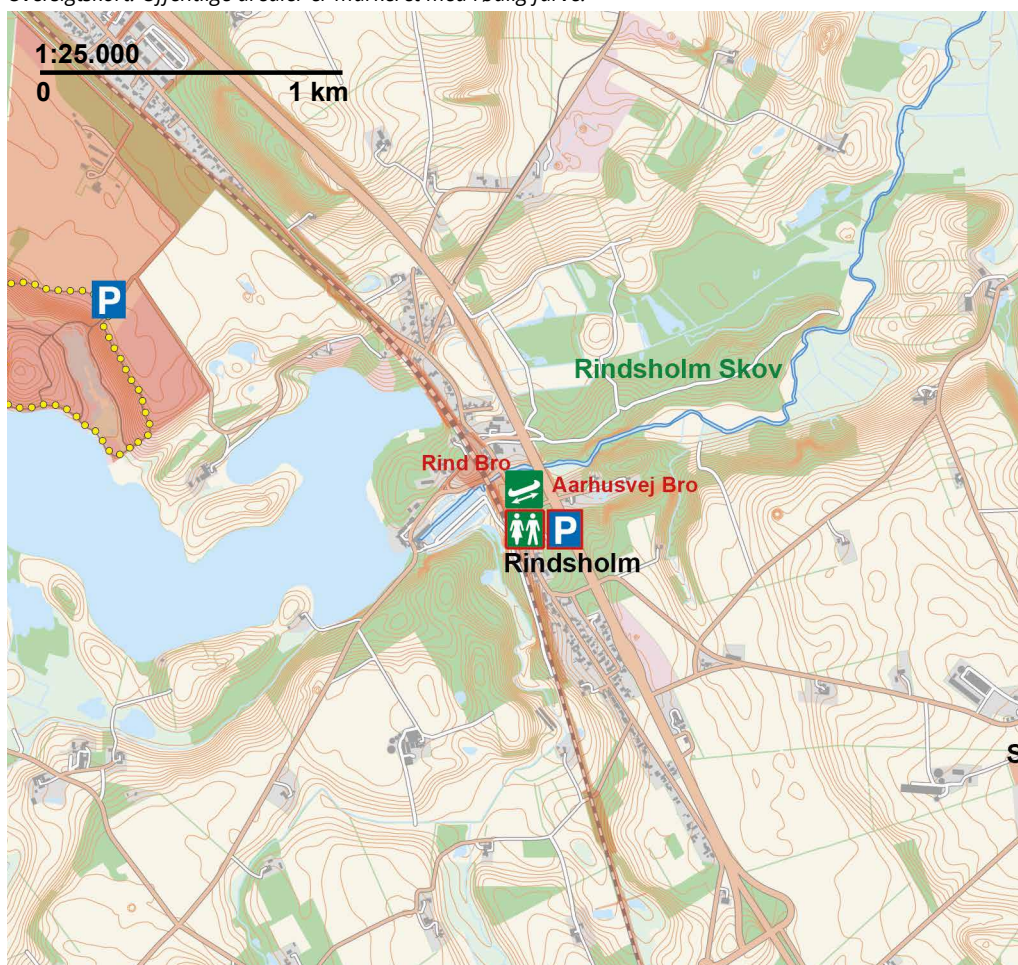
Det anbefales, at der etableres bedre parkeringsforhold ved startstedet, som for mange nye brugeres vedkommende vil blive det naturlige udgangspunkt for en sejltur på Nørreåen.

Der bør etableres parkeringspladser nær isætningsstedet, og det kunne f.eks. ske på den parcel, hvor der er en vej ned til isætningsstedet i samarbejde med Energi Viborg Vand, der er ejer af vejarealet.

Viborg Kommune ejer en parcel på den modsatte side af den offentlige vej Gl. Aarhusvej. Her kunne der også etableres parkering til et par biler.

Ved et startsted vil det være naturligt, at man kan komme på toilettet, inden turen begynder. Derfor anbefales det også, at der etableres et handicaptoilet.

Oversigtskort. Offentlige arealer er markeret med rødlig farve.

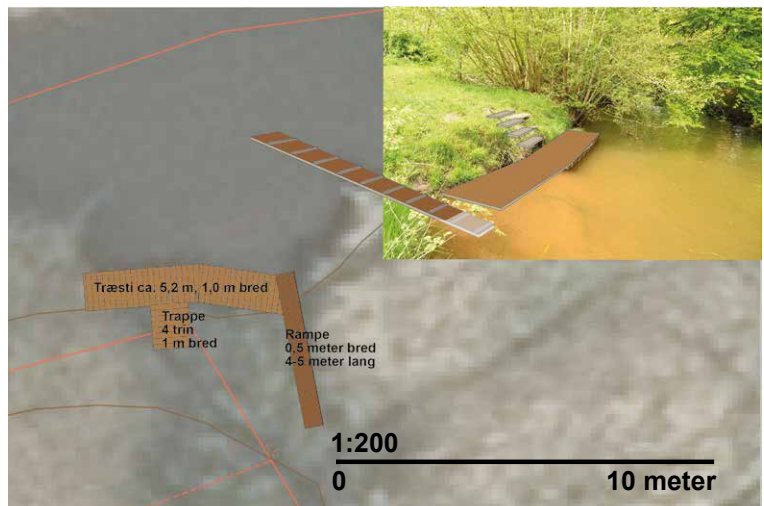
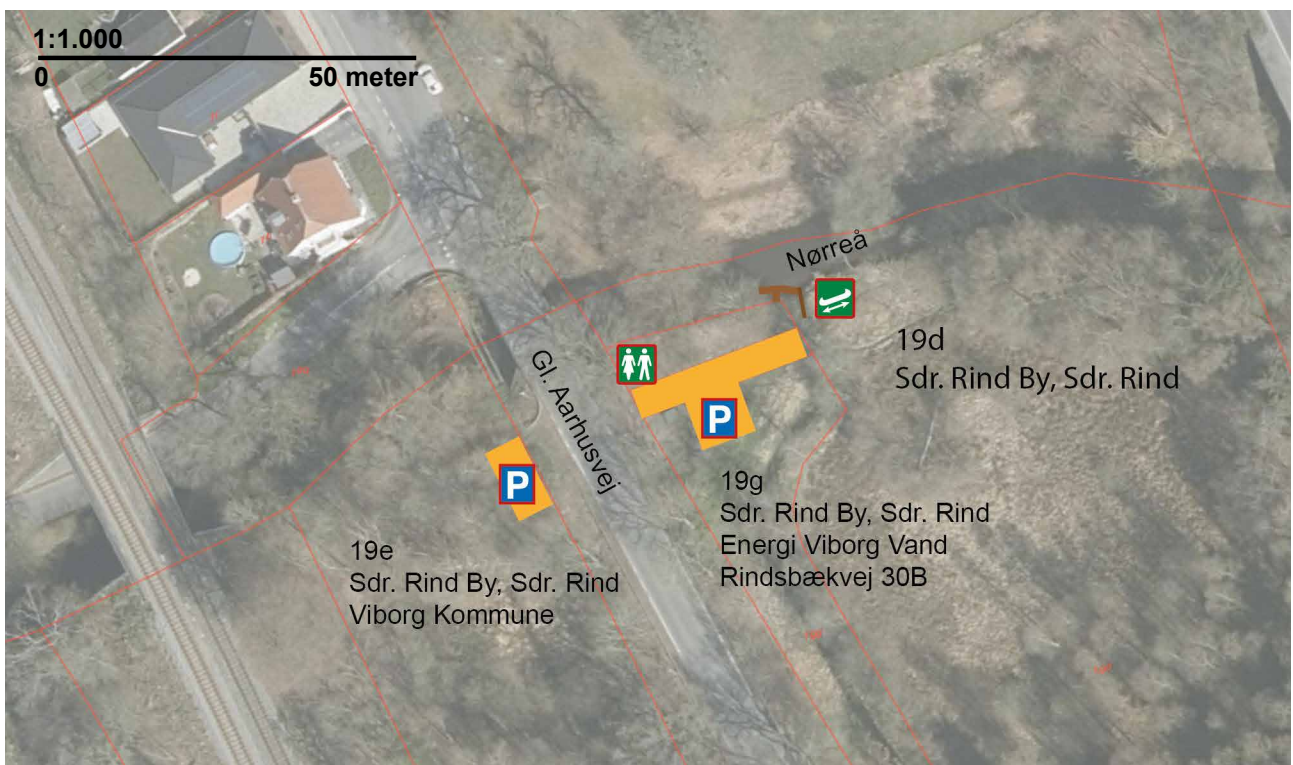

Viborg Kommune driver startstedet og isætningsanlægget ved Rindholm.

Isætningsanlægget ved Rindholm.

Det eksisterende isætningsanlæg ved Rindholm foreslås udskiftet, så det bliver lidt større og får en rampe til isætning af fartøjer og en velproportioneret trappe til flydeplatformen ved åbrinken.

Aarhusvej Bro og Randrup Bro - ingen anlæg

Anbefaling

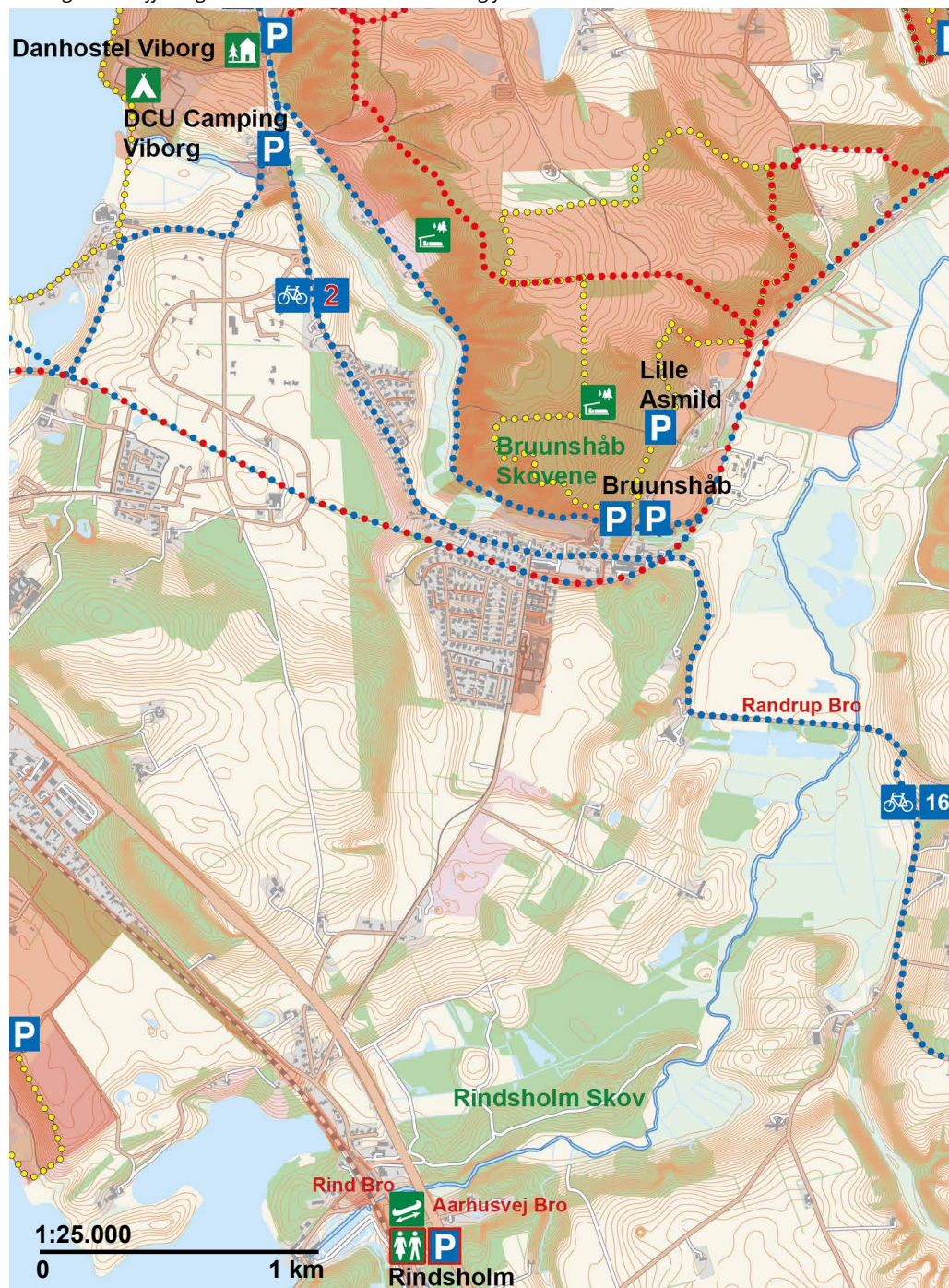
Umiddelbart vurderes det ikke at være relevant at lave anlæg ved Aarhusvej Bro og Randrup Bro.

Begge steder kan broerne skiltes med navn og afstande til landgangssteder. På Nørreåen er sejlads tilladt både med og mod strømmen. Derfor bør broerne skiltes på begge sider.

Aarhusvej Bro

Oversigtskort. Offentlige arealer er markeret med rødlig farve.

Tapdrup Landgangssted - opgradering

Aktuel beskrivelse

Landgangsstedet ved Tapdrup er formidlet på Udinaturen.dk og OplevGudena.dk.

Landgangsstedet består af et borde/bænkesæt og bjælkestier, som går til Tapdrup shelterplads inkl. muldtoilet, drikkevand og bålsted. Fra landgangsstedet ved åen er der 800 meter til shelterpladsen.

Træstier ved Tapdrup

Cykelrute 2 løber gennem Tapdrup, ligesom der er fine koblinger til vandruter i Viborg Naturpark.

Anbefaling

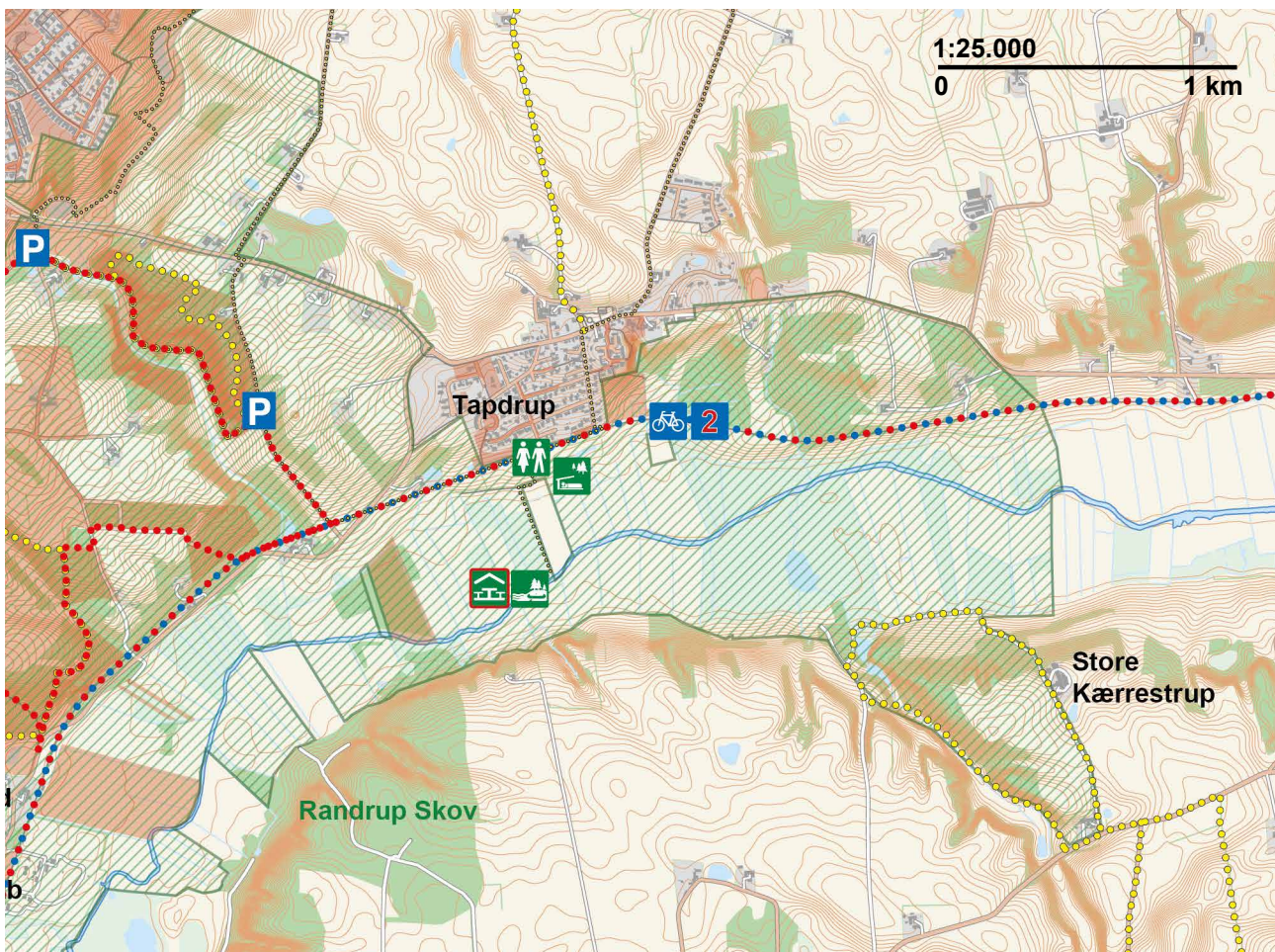
Landgangsstedet er slidt, og Tapdrup Borgerforening arbejder for at renovere anlægget ved Nørreå.

Træstierne frem til åen trænger ligeledes til en grundlæggende renowing.

Det eksisterende isætningsanlæg ved Tapdrup foreslås opgraderet ved udskiftning med et nyt anlæg, som forsynes med en skrånende rampe til isætning af fartøjer for at sikre åbrinkerne mod erosion.

Det foreslås endvidere, at der opsættes et madpakkehus, hvor der idag står et bord/bænkesæt. Derved vil landgangspladsen i Tapdrup kunne udvikles til et krydsningspunkt.

Oversigtskort. Offentlige arealer er markeret med rødlig farve og Viborg Naturpark med grønlig skravering.

Stiforbindelse fra landgangs anlæg til Tapdrup

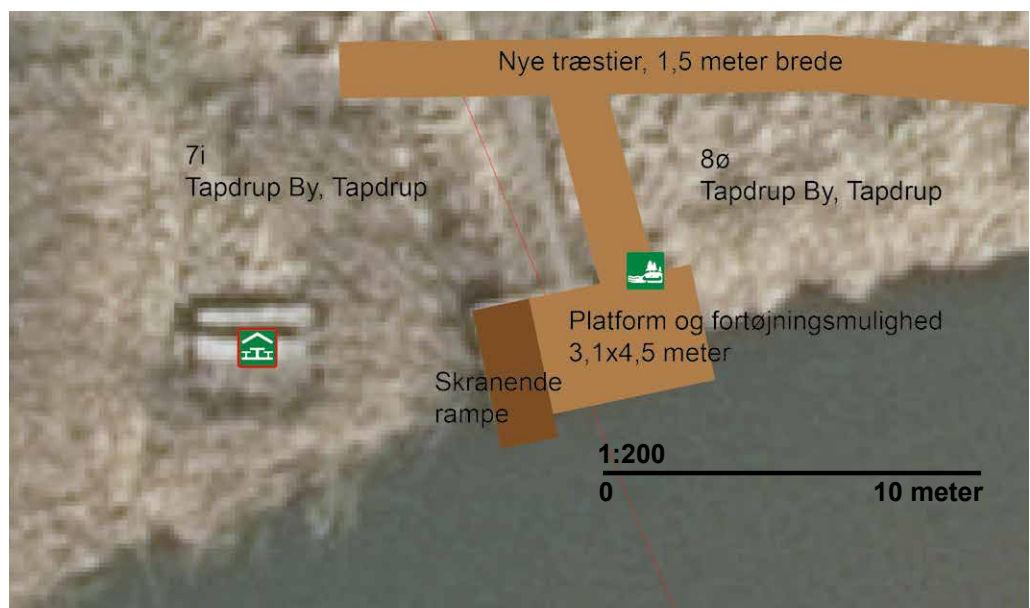
Udsigten fra det eksisterende landgangs anlæg

De eksisterende sheltere

Det foreslås at udskifte det eksisterende landgangssted og placere et madpakkeghus hvor der i dag står et bord/bænke-sæt.

Lokalt har der været arbejdet på en rekreativ stiforbindelse mellem Tapdrup og Vinkel med en trækfærge eller stibro over Nørreåen. Det kunne være naturligt i givet fald at arbejde for en krydsning af åen ved landgangsstedet

Vejrum Bro - forslag om nyt isætningssted

Anbefaling

Ved Vejrum Bro er der allerede en parkeringslomme langs Nørreåvej umiddelbart nordvest for broen over Nørreå. Her vil der kunne placeres et isætningssted, hvor der allerede i dag er spor efter kørsel til åen.

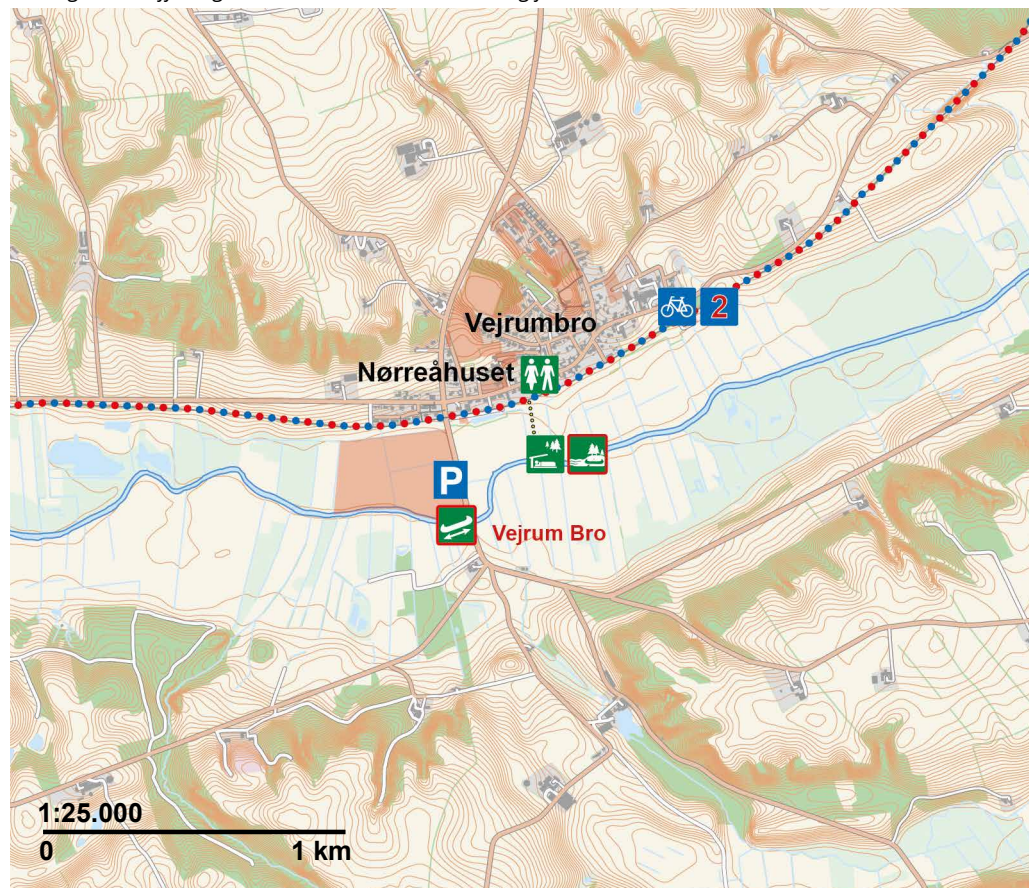
Tilkørsel til et isætningsanlæg kan udføres som en grusvendeplads med en vendradius, som tillader større personbiler med trailer at foretage af- og pålæsning uden at skulle bakke tilbage eller foretage vanskelige vendemanøvrer.

Behovet for bundsikring af tilkørselsvej og vendeplads vurderes som begrænset, da der allerede er kørsel med motorkøretøjer til åen i forbindelse med grødeskæring. Isætningsanlægget må ikke hindre grødeskæringsfartøjernes frie bevægelighed.

Arealet, hvor vendepladsen i givet fald skal etableres, ejes af Bygningstyrelsen og er således offentligt areal.

Vejrum Bro bør på begge sider skiltes med navn og afstande til landgangssteder.

Oversigtskort. Offentlige arealer er markeret med rødlig farve.

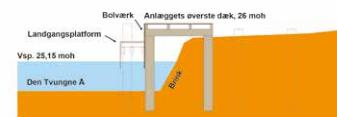
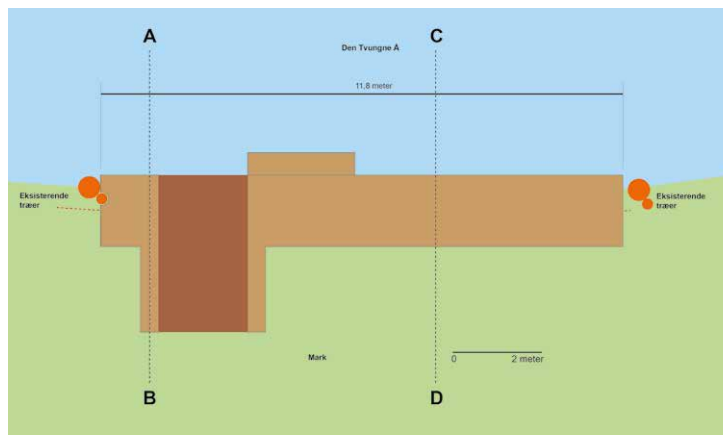
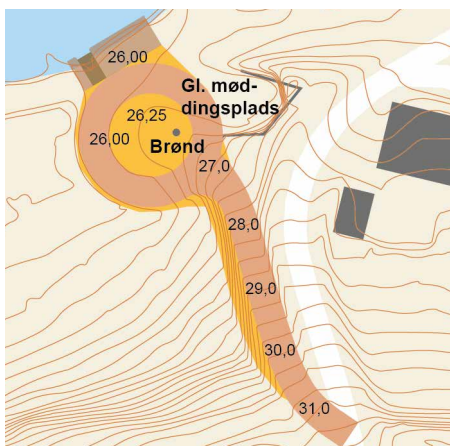

Inspiration - isætningsanlæg

I 2017 etablerede et grønt partnerskab et isætningsanlæg ved Klostermølle. Anlægget skabte mulighed for at køre til Gudenåen og læsse kanoer og kajakker af ved isætningsstedet.

Anlægget er udført i certificeret hårdt træ med tilkørselsvej og vendeplads i grus. Det kostede ca. 200.000 kr. ekskl. moms for træanlæg og grusudlægning.

Vejrumbro landgangssted - opgradering

Aktuel beskrivelse

Landgangsstedet ved Vejrumbro er formidlet på Udinaturen.dk og OplevGudenaa.dk.

Her er adgang til bål-/grillsted, borde/bænkesæt og shelters umiddelbart ved landgangsstedet. Sheltersne kan bookes, og der kan købes brænde.

Pladsen befinder sig 250 meter fra en Let-Køb i Vejrumbro og 300 meter fra Nørreå huset, hvor der er adgang til toilet og vand.

Cykelrute 2 løber gennem Vejrumbro.

Anbefaling

Landgangssted, shelters og borde/bænkesættene er slidte. Borgerforeningen i Vejrumbro arbejder for at opgradere disse ting.

Vest for det nuværende landgangs anlæg, der er udformet som en skrånende rampe

mod vandfladen, ses tydelig erosion fra fartøjer, som trækkes på land.

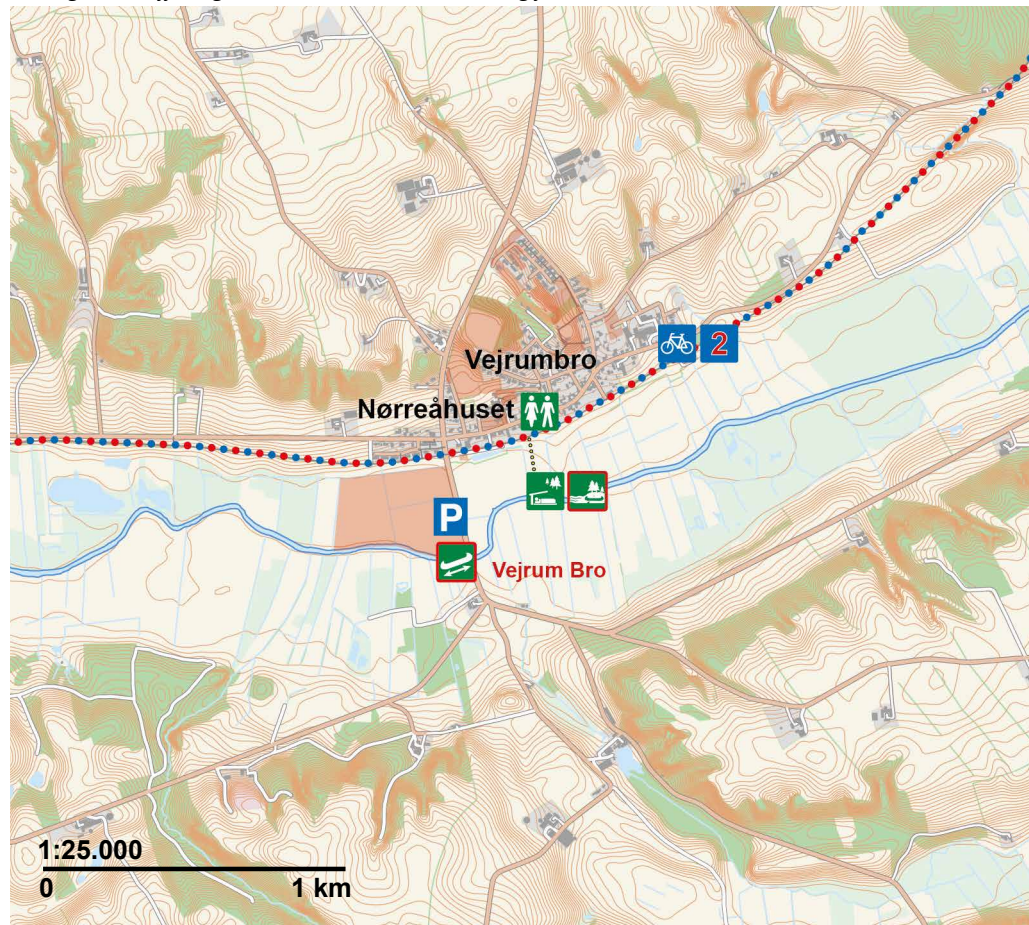
Derfor foreslås det, at der vest for det nuværende anlæg etableres en nyt landgangs anlæg, som samtidig beskytter brinkerne og indeholder en ny rampe.

Anlægget kan også benyttes som siddepladser ved åen.

Eksisterende landgangs anlæg

Oversigtskort. Offentlige arealer er markeret med rødlig farve.

Stiforbindelse fra landgangs anlæg til Vejrumbro

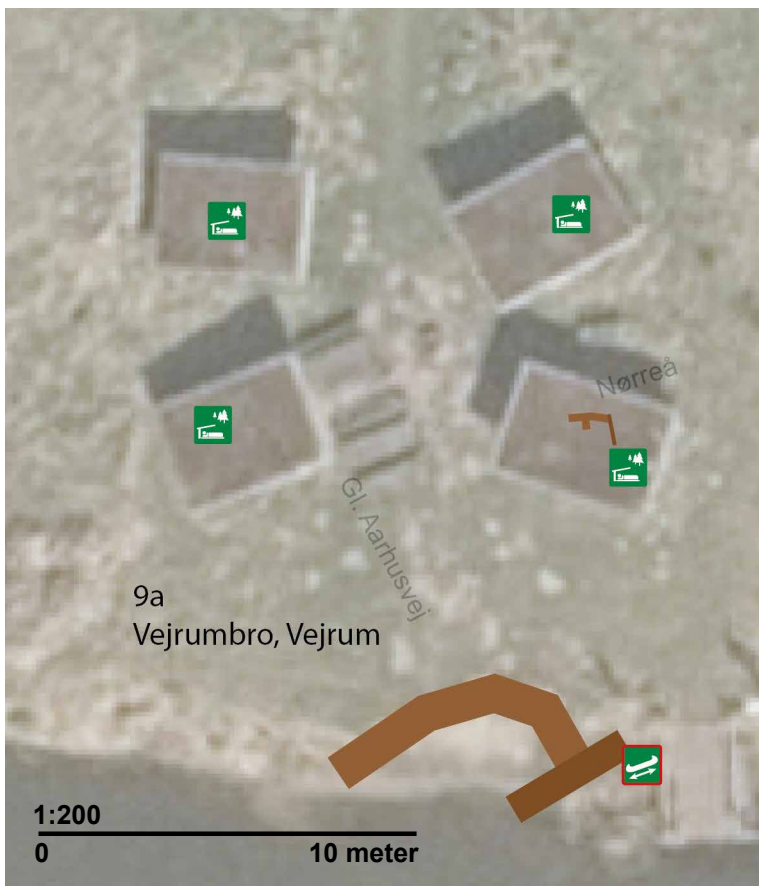
Forslag til nyt landgangs anlæg med beskyttelse af brinkerne mod erosion.

Shelterne ved Nørreåen

Eksisterende landgangs anlæg

Nybro ved Torsager – forslag om nyt isætningssted

Nybro

Kørespor fra grødeskæringsfartøjer

Aktuel beskrivelse

Ved Nybro nord for Torsager er der – som ved Vejrum Bro – allerede en tilkørsel til Nørreåen sydøst for vejbroen.

punktet efter endt sejlur. Isætningsanlægget må ikke hindre grødeskæringsfartøjernes frie bevægelighed.

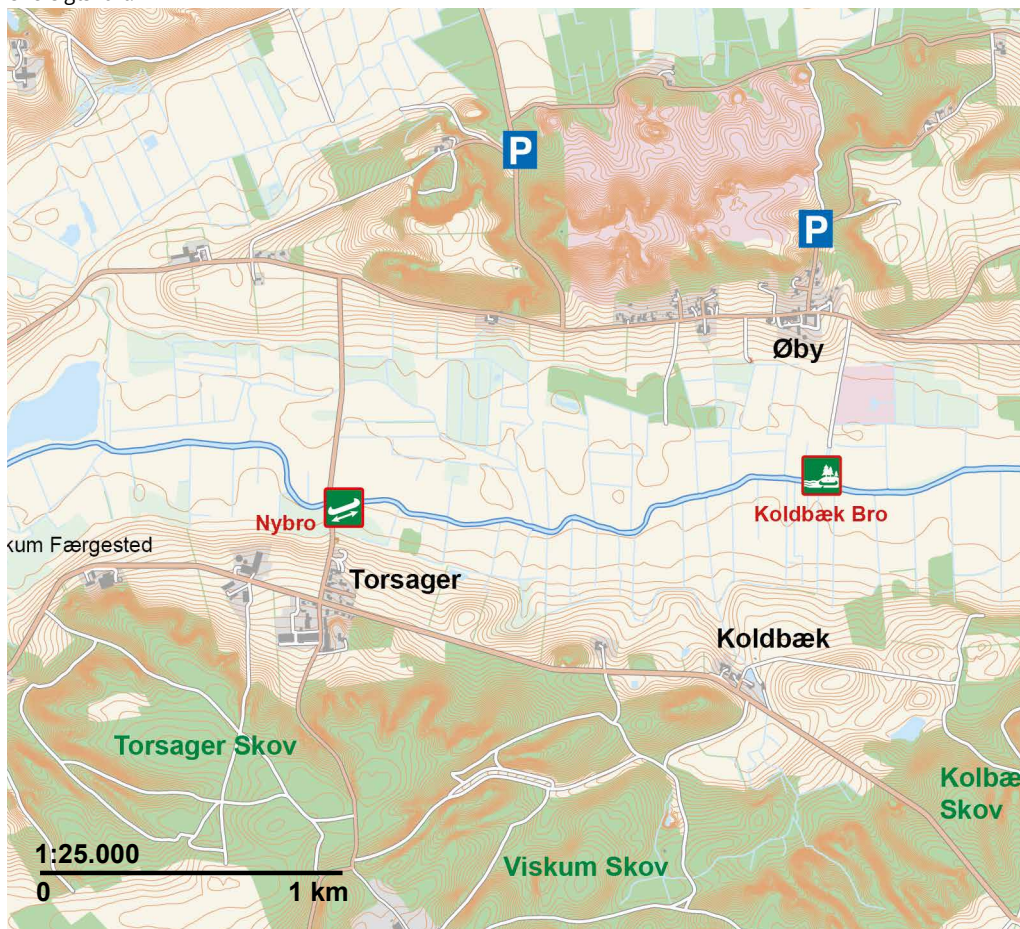
Anbefaling

Et isætningssted giver især mening, hvis der også etableres parkeringspladser og evt. opstilles et par bordebenkesæt. Publikum har således mulighed for at tage en sejlur på åen og vende tilbage til udgangs-

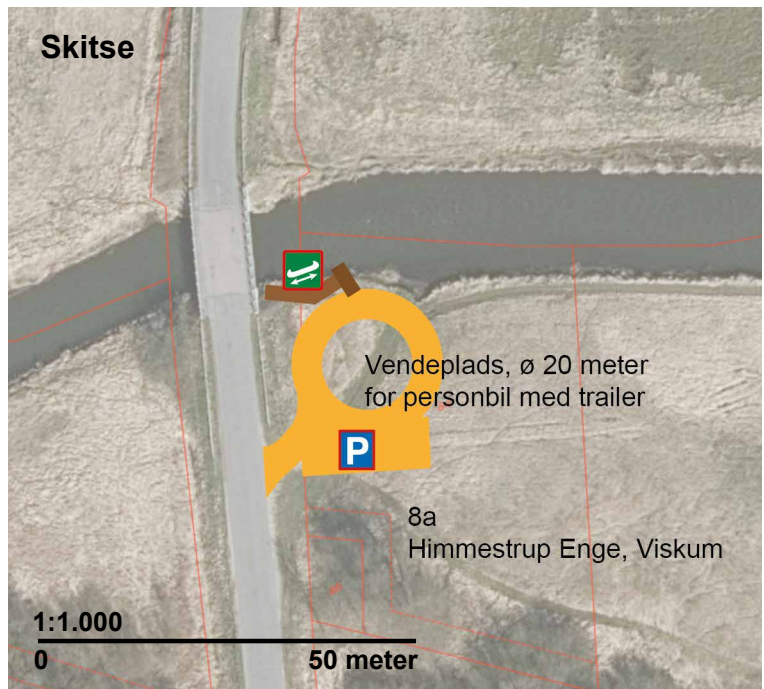
I dette tilfælde er parcellen, hvor tilkørslen ligger, i privat eje, og et anlæg kan derfor kun iværksættes efter aftale med ejeren eller ved erhvervelse af det nødvendige areal.

Nybro bør på begge sider skiltes med navn og afstande til landgangssteder.

Oversigtskort.

Inspiration - borde/bænke-sæt

Borde/bænke-sæt fås i mange varianter, men som udgangspunkt kan man vælge mellem to grundtyper: Flytbare eller stationære (nedgravede ben).

De flytbare er billigst, men desværre også mere udsat for tyveri eller risiko for at blive afbrændt eller lignende.

Stationære sæt egner sig til at blive ertableret på frivilligdage, hvor mange kan deltage i opstillingen. De viste eksempler er fra frivilligdag ved Jordbro Engso. Prisen for flytbare sæt i egetræ er ca. 6.000 kr. og for stationære sæt ca. 6.500 kr. ekskl. moms.

Koldbæk Bro - forslag om landgangssted og sti

Koldbæk Bro

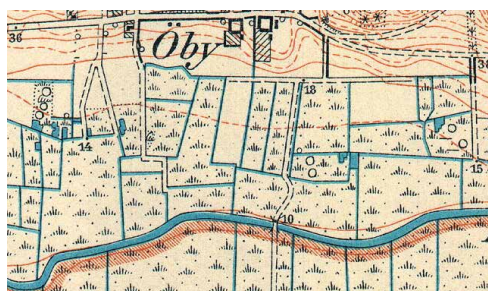

Markvejen til Koldbæk Bro fra Øby

Aktuel beskrivelse

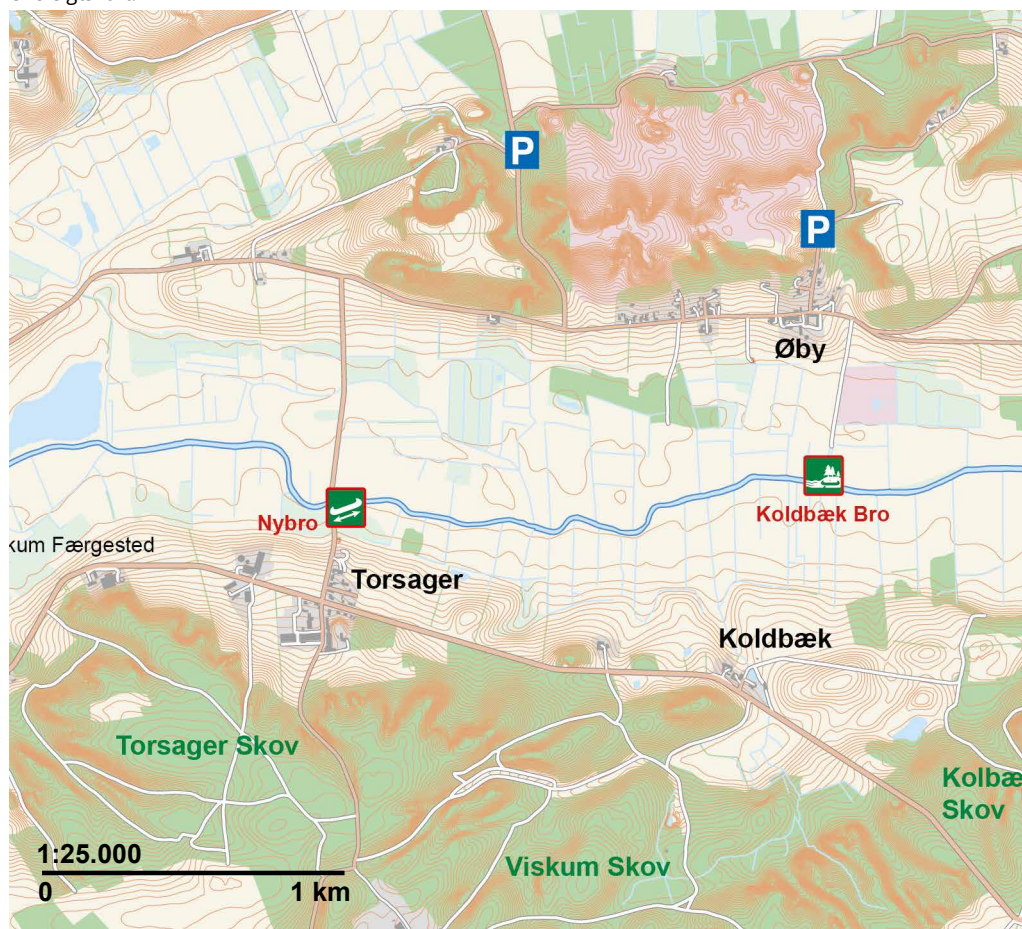
Koldbæk Bro er en privat stibro, som fører over Nørreåen mellem Koldbæk og Øby. Broen har bl.a. tidligere været brugt til Hærvejsmarcherne.

Der har historisk set været bro over Nørreåen på dette sted meget længe. Den optræder bl.a. på Målebordsbladet fra 1916. Da ejerlaugene Øby og Himmestrup Hoved-

Målebordsblad 1916

Oversigtskort.

gaard begge ligger i Viskum Sogn kan der måske være tale om en kirkesti?

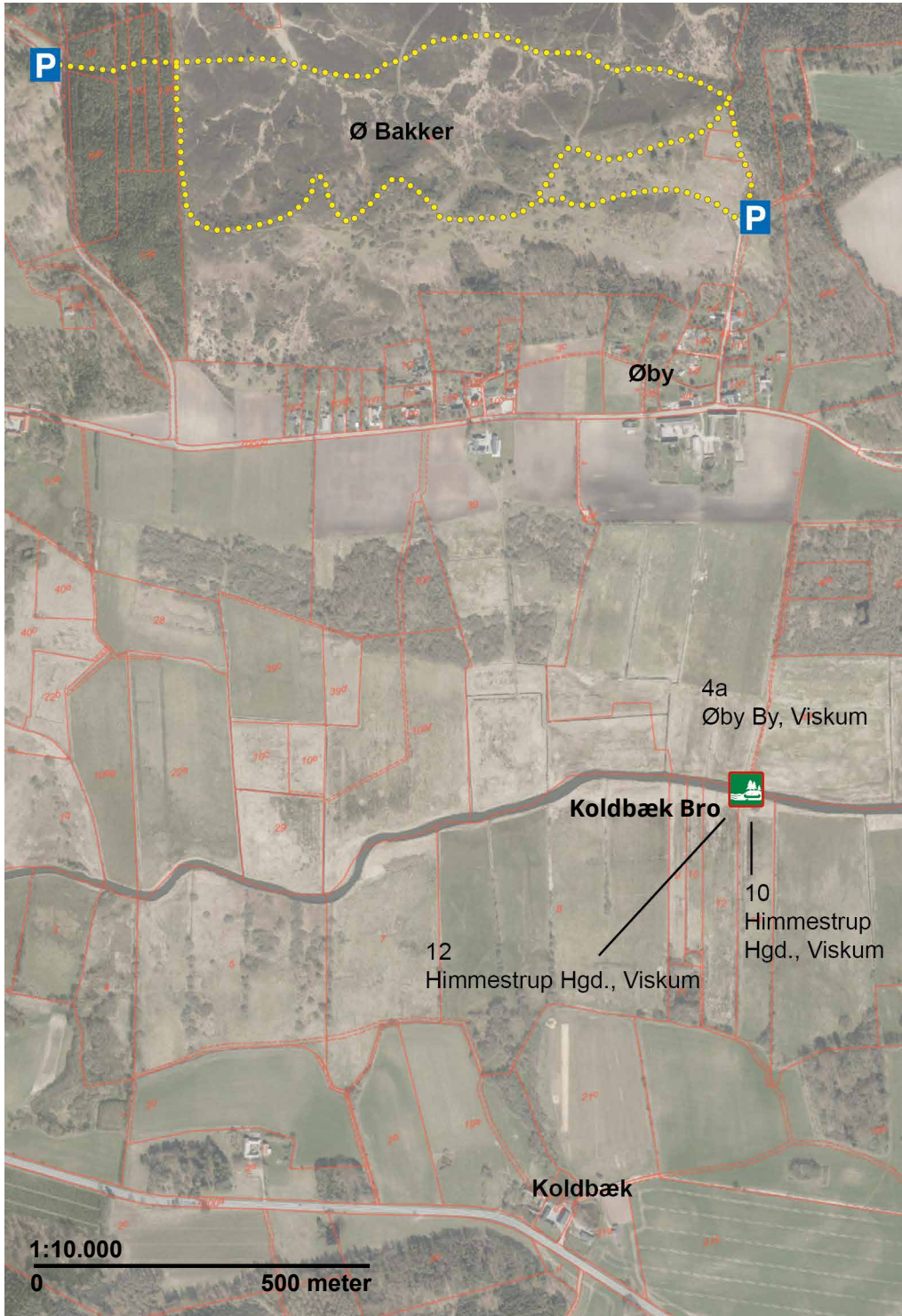
mulighed, som burde drøftes med de private lodsejere.

Anbefaling

For at mindske afstanden mellem landgangsmuligheder på strækningen fra Vejrumbro til Lille Lejrplads Nørreå i Randers Kommune, kunne en landgangsmulighed ved Koldbæk Bro være en oplagt

Var det muligt at etablere en landgangssted her, kunne man også arbejde på en stiforbindelse fra Koldbæk til Øby med forbindelse til de fredede Ø Bakker, hvilket vil øge attraktionsværdien for flere brugergrupper end de sejlene på Nørreåen.

En stiforbindelse over Koldbæk Bro kunne kobles til stinettet i Ø Bakker.

Froms Bro – forslag om alternativt landgangssted

Aktuel beskrivelse

Froms Bro er en privat betonbro, som fører over Nørreåen med forbindelse til den offentlige landevej Løvskal Landevej 1,7 km mod syd.

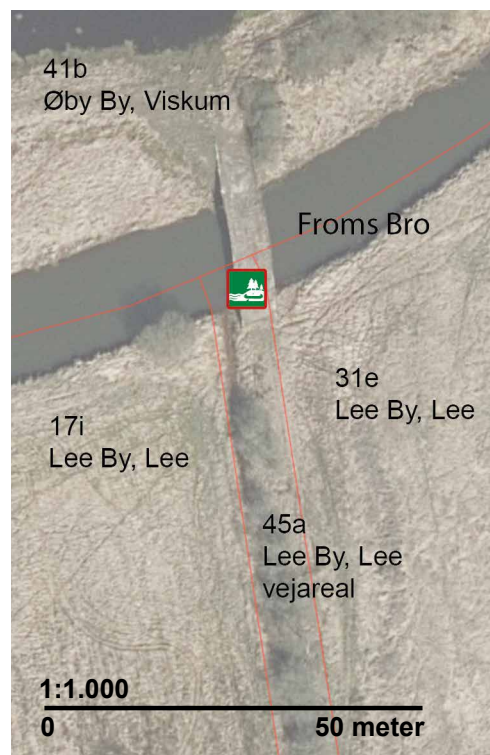
Broen fungerer udelukkende som forbindelsesled for en privat lodsejer fra arealer syd for åen til en parcel nord for åen. Vejen over broen er ikke en gennemgående vej.

Anbefaling

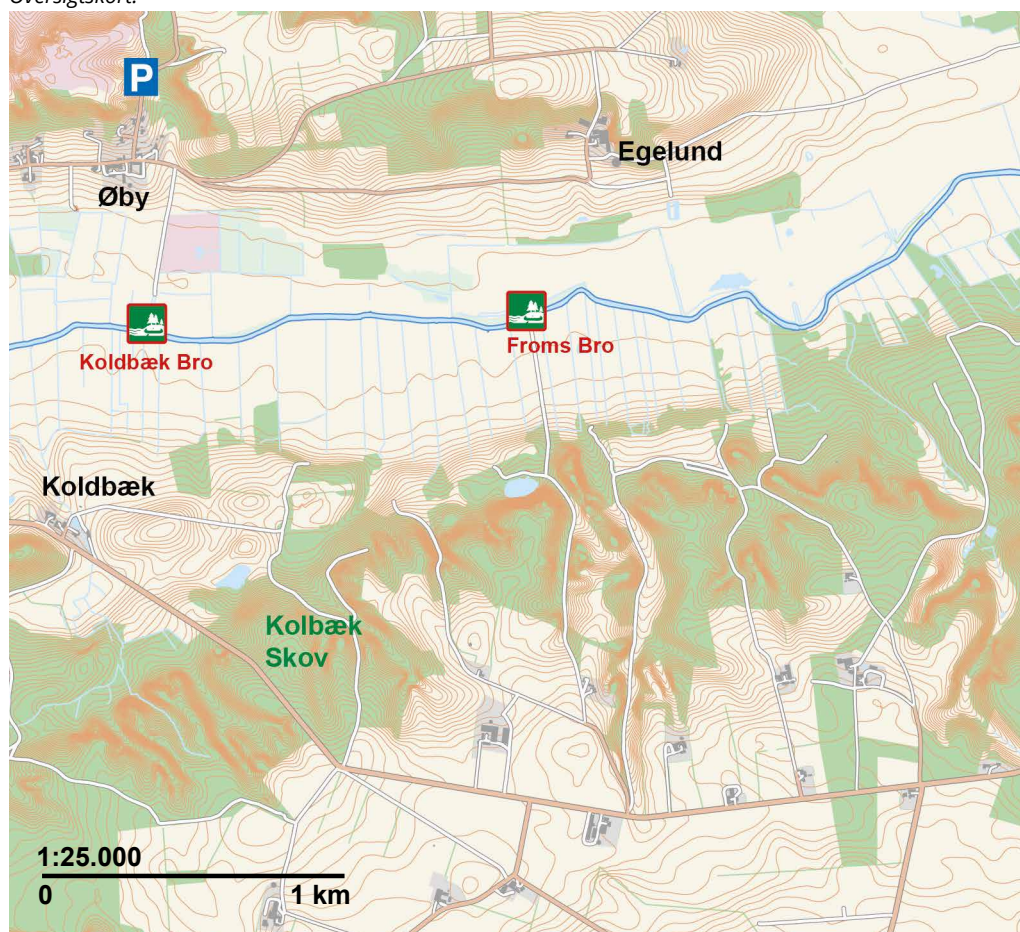
Stedet kunne evt. indgå i overvejelserne om udbygning af en rekreativ infrastruktur som et alternativ til Koldbæk Bro og for at mindske afstanden mellem landgangsmuligheder på strækningen fra Vejrumbro til Lille Lejrplads Nørreå i Randers Kommune.

I givet fald skal muligheden drøftes med de private lodsejere.

Froms Bro bør på begge sider skiltes med navn og afstande til landgangssteder.

Oversigtskort.

Økjær Bro og Skovrider Bro - mulige landgangssteder

Aktuel beskrivelse

Økjær Bro og Skovrider Bro er arbejdsbroer med dæk i køreplader for overkørsel med markredskaber. De ligger begge langt fra offentlig vej. Der er tale om historiske broer, som begge optræder på Målebordsbladet fra 1916.

I perioden 1916-1965 lå der et okkerværk i Løvskaal, hvofra man i begyndelsen sejlede okker ad Nørreåen til Randers. Senere blev okkeren transporteret på lastbiler. I Løvskaal findes en privat udstilling om okkerfremstillingen, og i forsamlingshuset Løvskaal Hus er der i princippet mulighed for at overnatte i et annex med to dobbetværelser.

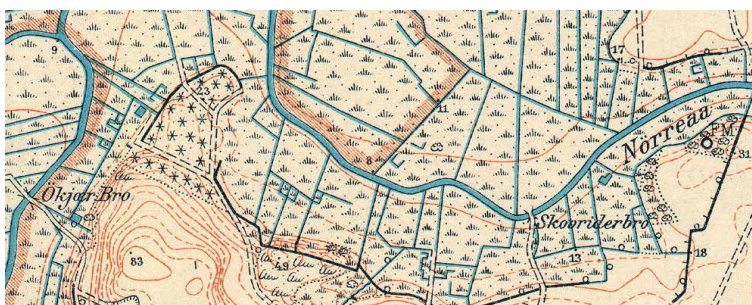
Anbefaling

Det kunne overvejes at etablere stier over broerne i tilknytning til lavbundsprojekterne samt på sigt lave landgangssteder.

Broerne bør på begge sider skiltes med navn og afstande til landgangssteder.

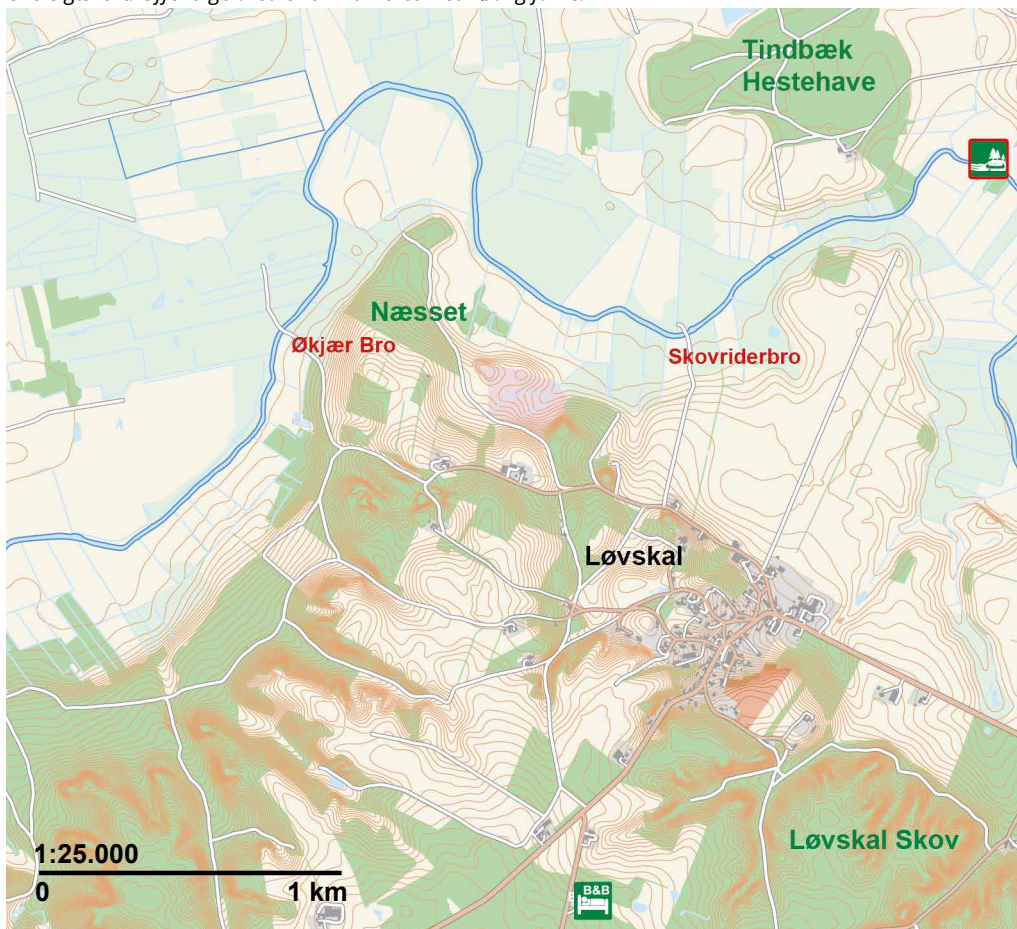

Økjær Bro

Generalstabens Målebordsblad 1916

Oversigtskort. Offentlige arealer er markeret med rødlig farve.

Tindbæk - forslag om landgangssted og sti

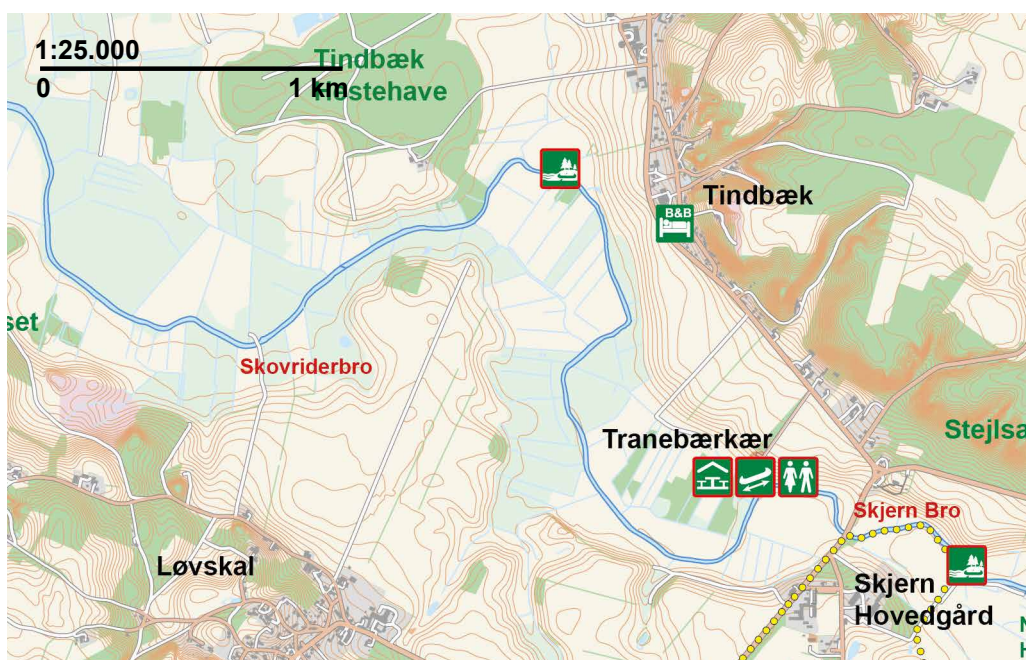
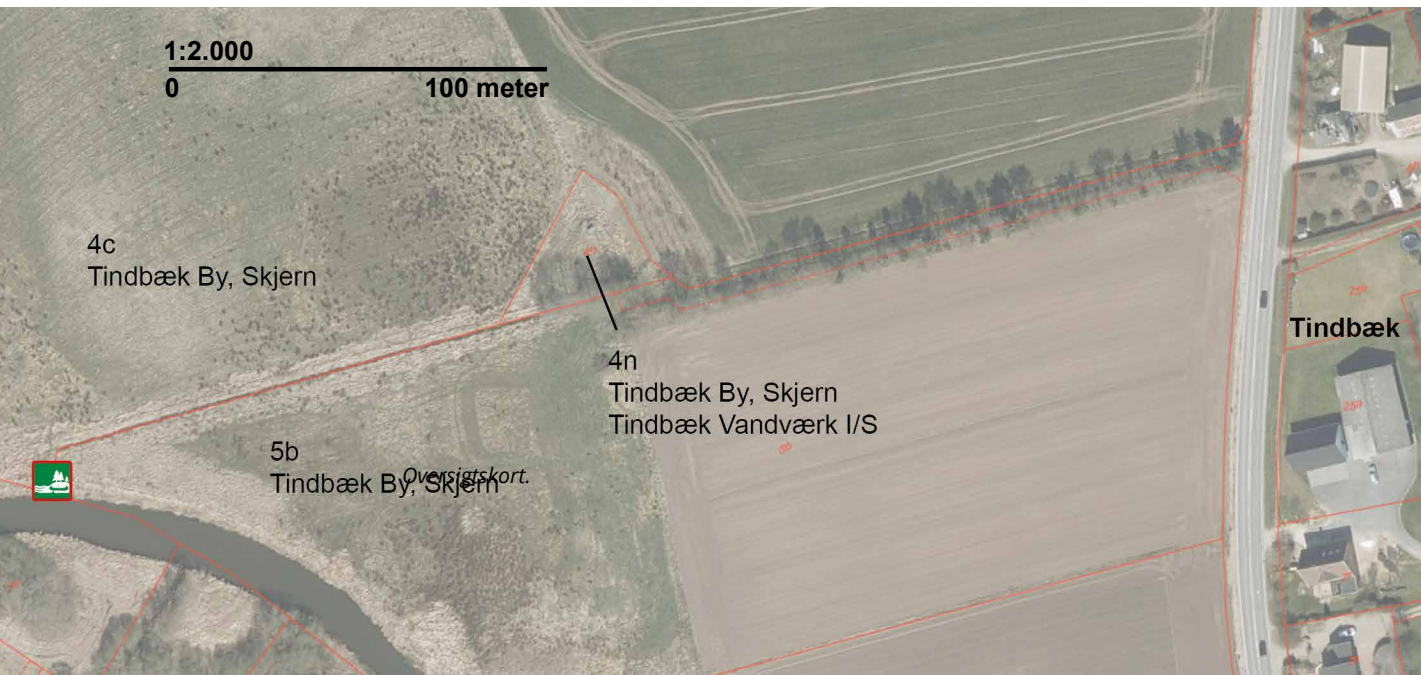
Anbefaling

Ved Tindbæk foreslås der etableret et landgangssted – bl.a. i bestræbelserne på at mindske afstanden mellem landgangsmuligheder på strækningen fra Vejrumbro til Lille Lejrplads Nørreå i Randers Kommune.

Hvis der kan indgås en aftale med private lodsejere ved åen var det måske muligt at etablere en stiforbindelse via det lokale

vandværk, Tindbæk Vandværk I/S. Fra åen til den offentlige landevej Tindbækvej er der ca. 350 meter.

I Tindbæk er der en privat Bed&Breakfast virksomhed, Farm 61, som kunne være et overnatningstilbud for sejlene på Nørreåen. I gåafstand ligger Farm 61 ca. 700 meter fra Nørreåen.

Tranebærkær - forslag om isætningssted

Tindbæk Renseanlæg er erstattet af en pumpestation.

Grøften, der ledte rensset spildevand til Nørreåen.

Aktuel beskrivelse

Ved Tranebærkær ligger det tidligere Tindbæk Renseanlæg i regi af Energi Viborg Vand. Renseanlægget ledte tidligere rensset spildevand fra ca. 800 personer til Nørreåen via en grøft syd for anlægget.

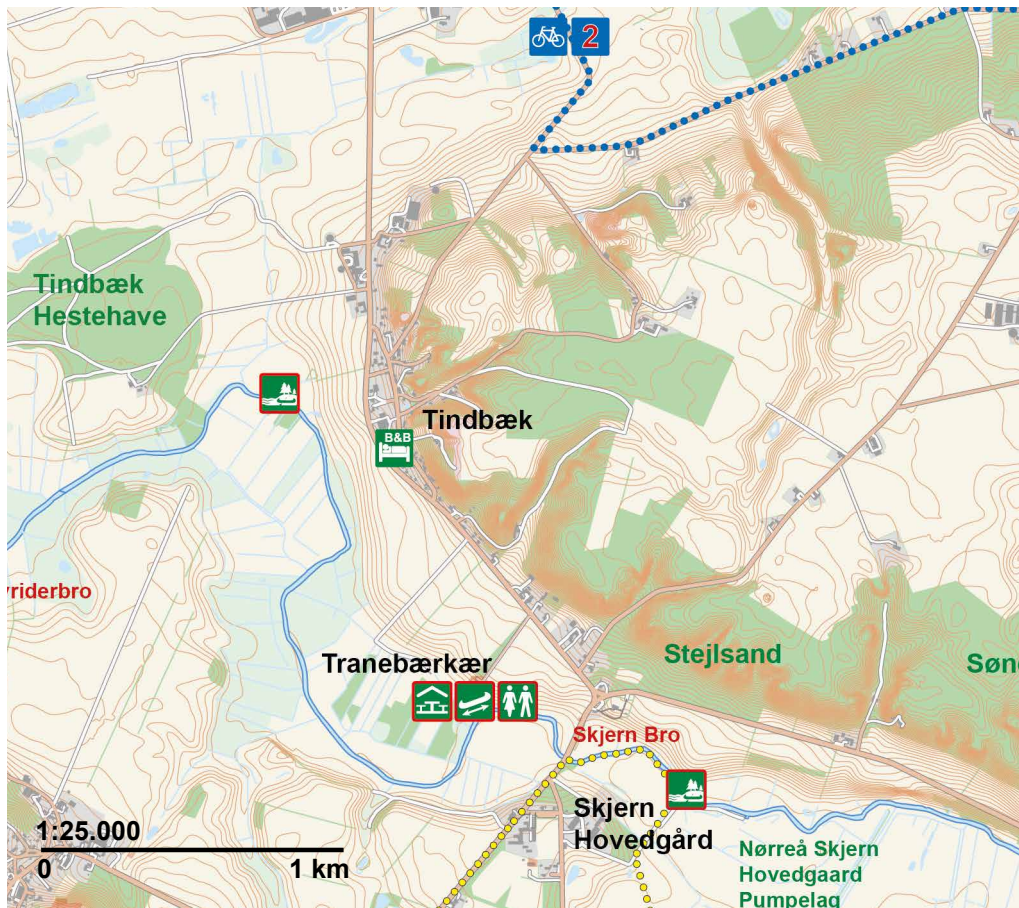
Energi Viborg Vand om muligheden for at etablere et isætningssted ved pumpestationer, der nu fører spildevandet til rensning på Bjerringbro Renseanlæg.

Anbefaling

Det foreslås, at der indgås en dialog med

Den grøft, som tidligere førte rensset spildevand til Nørreåen kunne evt. udvides og fungere som en ca. 70 meter lang sejlrrende til Nørreåen.

Oversigtskort.

Et isætningssted ved det tidligere renseanlæg virker realistisk, idet der er adgang for kørsel i bil til pumpestationen, hvor der kan etableres en parkeringsplads.

Den eksisterende vej til pumpestationen kunne måske efter aftale med en privat lodsejer forlænges frem til kanalen, hvor et isætningsanlæg med rampe kunne etableres.

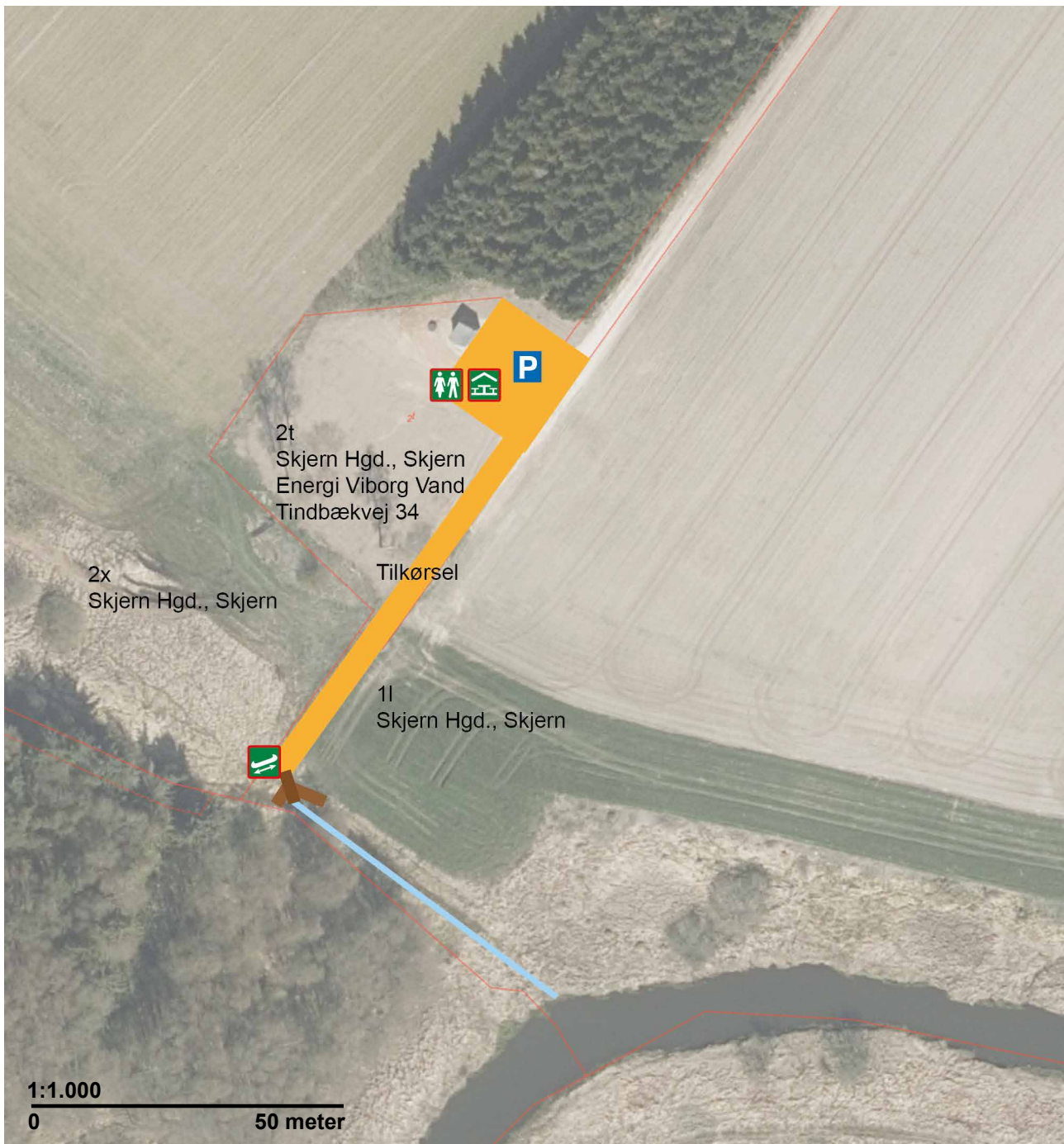
Hvis der også blev etableret et madpakkehus og et toilet var der tale om et væsentligt krydsningspunkt for den rekreative sejlsads.

Lokalområdet byder på flere oplevelser i form af historiske anlæg – bl.a. Skjern Kirke og Gammel Skjern Voldsted, hvor den middelalderlige forgænger for Skjern Hovedgård har ligget.

Skjern Hovedgård er privat bolig, som ikke er tilgængelig for offentligheden.

Et lokalt Spor i Landskabet ved Skjern Hovedgård gør det muligt at komme rundt i landskabet.

Endvidere er der forholdsvis kort afstand til den nationale cykelrute 2.

Inspiration – grønt partnerskab

Grønne partnerskaber er en arbejds- metode, som sikrer lokale beboere og interesseorganisationer indflydelse på lokale projekter i samarbejde med myndigheder og lodsejere.

Viborg Kommune har arbejdet med grønne partnerskaber ved bl.a. Jordbro Engsø og Trækstien ved Bjerringbro.

Kort fortalt går arbejdsmetoden ud på, at man sætter sig sammen og begynder at nedfælde tanker og visioner, som afbalanceres i forhold til lodsejere og myndigheder. Til sidst har man en projektbeskrivelse med et realistisk budget, som også er en ansøgning til fonde og puljer samt myndighedstilladelser.

At arbejde med grønne partnerskaber indebærer også en indsats fra lokale frivillige. Frivillige fra partnerskabet ved Jordbro Engsø afmærkede stier og opsatte informationstavler.

Inspiration – madpakkehus

Kanoudejlere og de sejlene på Gudenåen har efterspurgt overdækkede borde/bænke-sæt eller madpakkehuse.

Efterspørgslen skyldes både mulighed for at søge ly i dårligt vejr og søge skygge på varme dage. Men de sejlene får med et madpakkehus også et sted og tørre vådt tøj, hvilket er en mulighed mange sejlene får brug for.

Hvis madpakkehuset opstilles ved isætningssteder eller landgangssteder får det også karakter af mødested og afventning af transport.

Læskærme i et madpakkehus kan også bruges til infotavler.

Madpakkehus efter tegninger fra Naturstyrelsen – fra krydsningspunktet ved Emborg Bro ved Gudenåen – overdækker to borde/bænke-sæt. Prisen for et madpakkehus er på ca. 100.000 kr, ekskl. moms.

Skjern Bro og Skjern Hovedgård – forslag om landgangssted

Aktuel beskrivelse

Ved Skjern Bro er der et opholdsområde med borde/bænke-sæt. Området er afskærmet fra den stærkt trafikerede landevej 575, Gl. Randersvej, med en bom, så man ikke kan køre ind til stedet.

På grund af strømmen i åen og meget høje brinker er det ikke et godt sted at komme i land med kanoer eller kajaker.

Syd for Skjern Hovedgård ligger et middelalderligt voldsted, hvor der er parkering og et Spor i Landskabet, som går ned til Nørreåen og opholdsområdet ved Skjern Bro

Øst for Skjern Hovedgård ligger Nørreå Skjern Hovedgaard Pumpelag. Viborg Kommune har gennemført en forundersøgelser om at vådgøre en del af arealerne ved Skjern Hovedgaard med det formål at reducere udvaskningen af kvælstof til Randers Fjord.

Lokalt arbejder flere interessenter på at lave et outdoorcenter – evt. med initiativer for at benytte Nørreåens muligheder for sejlads.

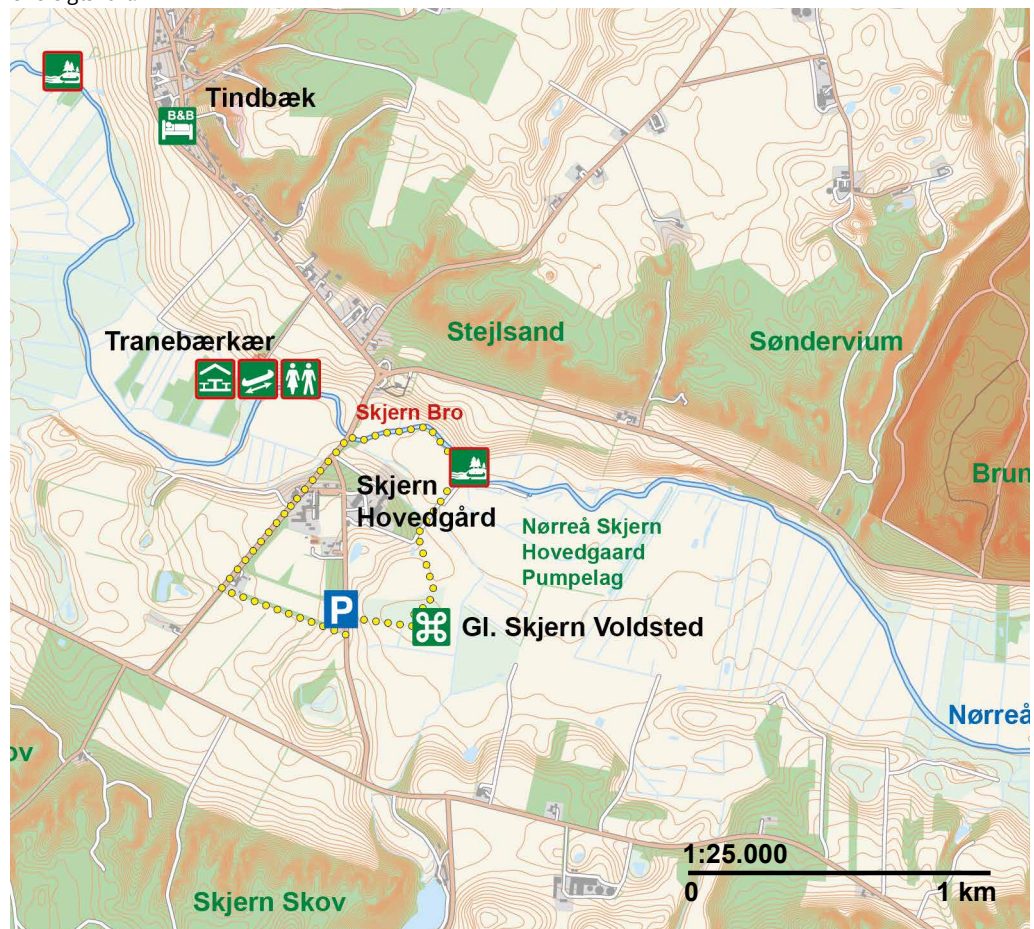
Anbefaling

Det foreslås, at muligheden for at etablere et landgangssted ved den vestlige ende af pumpelaget undersøges. Landgangsstedet kan evt. også fungere som isætningssted for de nævnte lokale initiativer med outdoor aktiviteter.

Her kan Hjorthede Bæk – der udgør en af pumpelagets grøfter til Nørreåen – udgøre en indsejlingsmulighed til et ophalingsanlæg. Anlægget kunne placeres på arealer, der i dag ejes af Landbrugsstyrelsen.

Skjern Bro bør på begge sider skiltes med navn og afstande til landgangssteder.

Oversigtskort.

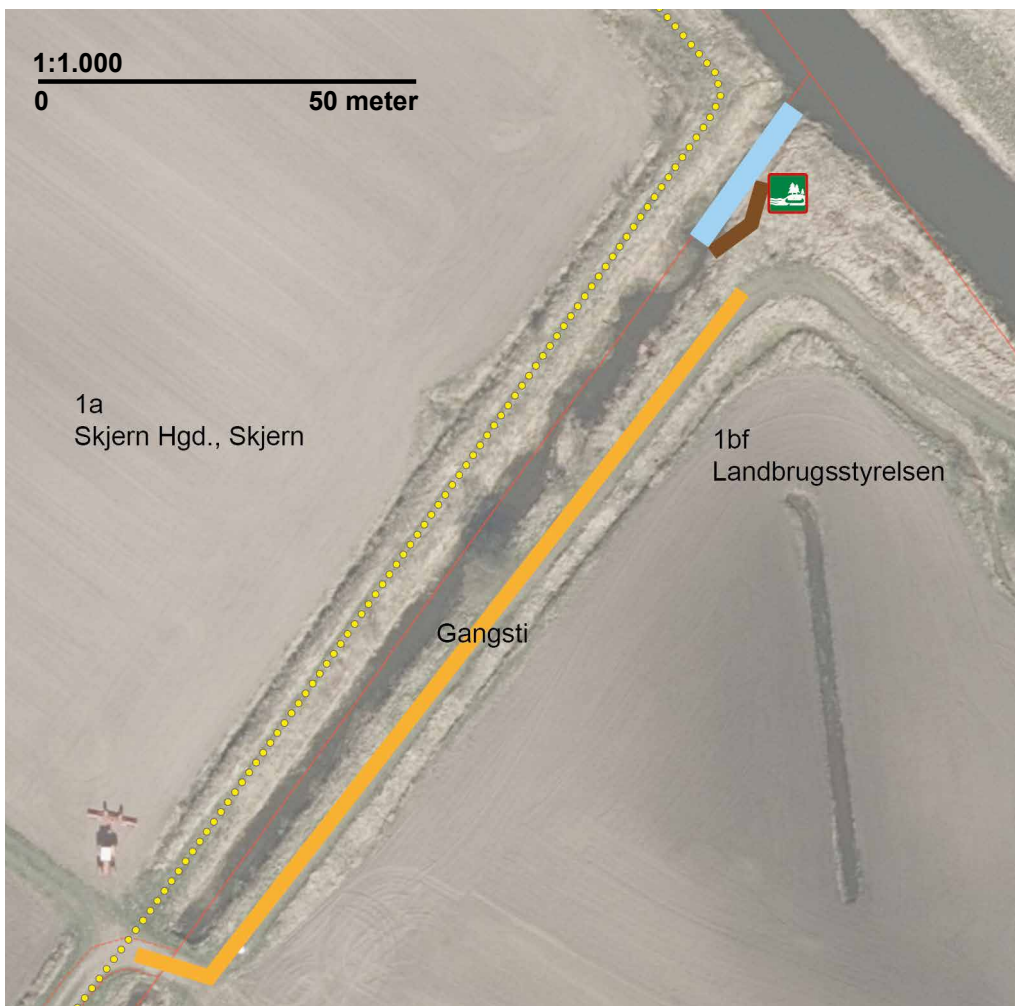
Ved Skjern Bro er der adgang til et opholdsområde med borde/bænke-sæt.

Sporet ved Skjern Hovedgård forløber på vestsiden af kanalen, hvor der kunne etableres et landgangssted.

Den private ejendom Skjern Hovedgård ligger i en afstand af ca. 250 meter fra et potentielt landgangssted ved Nørreå Skjern Hovedgaard Pumpelag

Lille Lejrplads Nørreå

Aktuel beskrivelse

Landgangsstedet Lille Lejrplads Nørreå er formidlet på Udinaturen.dk og OplevGudenaa.dk.

De to shelters ligger gemt i landskabet med udsigt over Nørreåen. Fra landgangsstedet ved Nørreåen er der ca. 150 meter op til de to shelters. Der er plads til ca. 8 personer i hver shelter efter først til mølle princippet.

Der er ikke affaldsservice på pladsen.

Kommer man i bil parkerer man lige inden for skovdiget i Klosterskov ved Gl. Viborgvej. Herfra er der ca. 100 meter ned til shelterne. Man går i en tunnel af slåenbuske og ad den tidligere markvej ned til landgangsstedet ved Nørreå.

Anbefaling

Anbefalingen her ligger uden for Viborg Kommunes opgavestillelse.

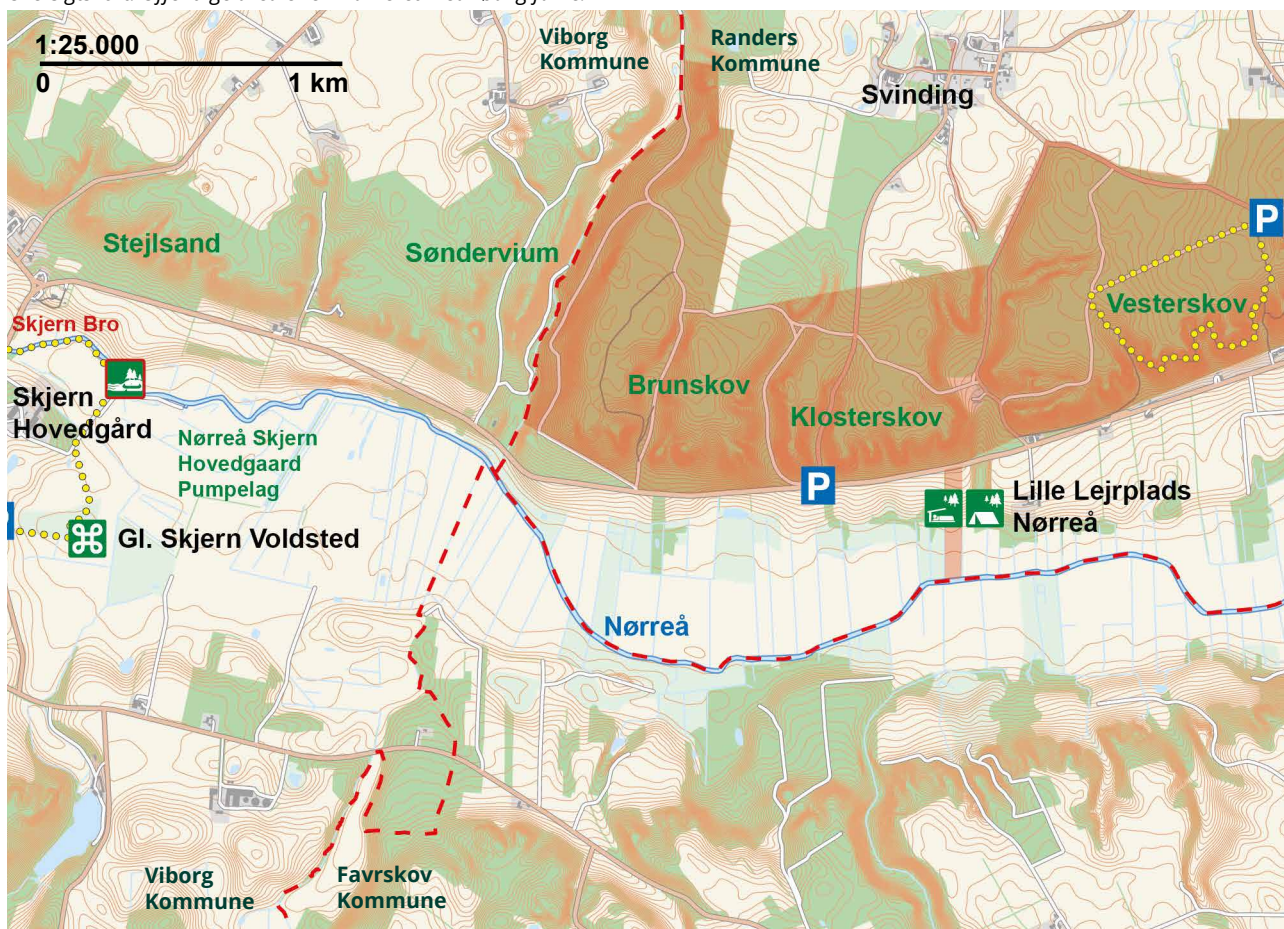
Da brinkerne slides ved landgangsstedet kunne man anvende en eksisterende grøft til indsejling.

Der burde også opstilles en toiletmulighed – evt. et toilet med tank.

Velkomsten ved Nørreåen

Oversigtskort. Offentlige arealer er markeret med rødlig farve.

Shelterne på Lille Lejrplads Nørreå

Inspiration - sheltere

Sheltere findes i mange udformninger og kan købes færdige eller i byggesæt. Den typiske tømmershelter, som f.eks. ved Lille Lejrplads Nørreå kan f.eks. bære tag i græstørv, som får shelteren til at falde godt ind i landskabet.

Naturstyrelsen har stillet tegninger frit til rådighed for andre typer af sheltere, ligesom de kan designs helt unikt til bestemte opstillingssteder. De viste eksempler er fra landsbyen Alken ved Mossø, hvor en standardshelter til 8 personer koster ca. 35.000 kr. ekskl. moms opstillet af håndværkere. Den særligt handicapvenlige model med udtræksbriks koster ca. 80.000 kr.

Ålum - nyindrettet krydsningspunkt

Ny opholdsplads ved Nørreå

Shelterpladsen ved Ålum er formidlet på Udinaturen.dk og OplevGudena.dk.

Den er realiseret af et partnerskab mellem 4 lokalsamfund med Ålum og Omegns Beboerforening som tovholder.

Der er etableret siddepladser ved åen, træstier med landgangssted, isætningsmulighed med tilkørsel i bil, parkering, fiskeplatform, grejbank til naturundersøgelser m.v.

Toilet er på vej, ligesom der skal etableres formidling ved pladsen.

De samlede omkostninger for pladsens etablering er endnu ikke gjort op, men vil ligge i størrelsesordenen 1,5 mio. kr.

Pladsen drives helt af af frivillige, der også har lagt et stort arbejde i realiseringen af området.

Sheltere ved Ålum

Opholdsplads ved tidli. broanlæg

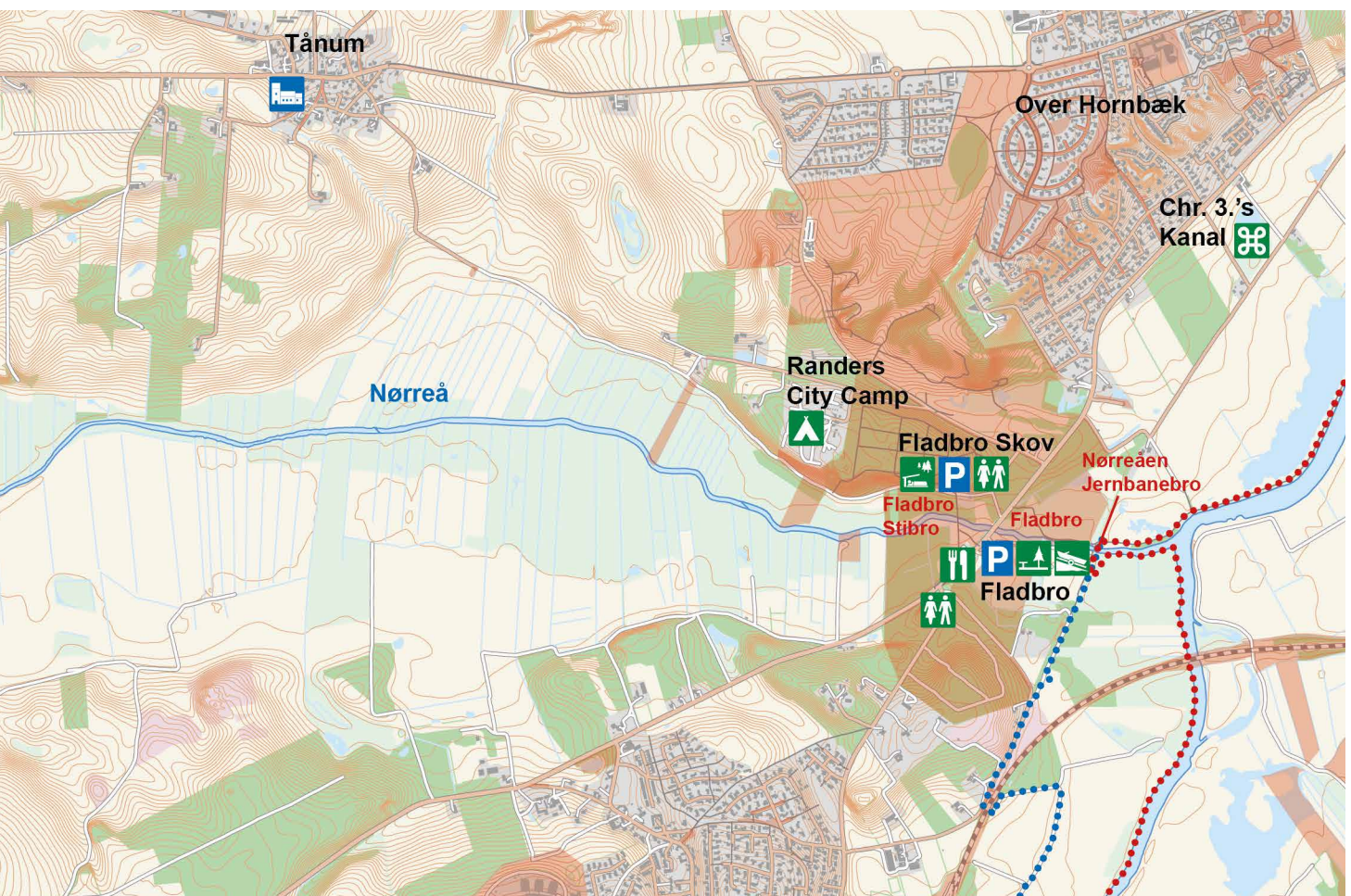
Oversigtskort. Offentlige arealer er markeret med rødlig farve.

Nye træstier langs Nørreåen ved Ålum

Fladbro - eksisterende krydsningspunkt

Krydsningspunkt ved Fladbro

Fladbro har længe været et vigtigt isætningssted og afhentningssted for udlejningskanoer.

Randers Kommune opgraderer løbende stedet med nye faciliteter, idet publikums brug af stedet har været stigende – ikke blot for kano- og kajakfolket, men for alle brugergrupper.

Shelterpladsen i Fladbro Skov er beskrevet på Udinaturen.dk og OplevGudena.dk således:

Fladbro Skov Shelterplads

To Shelters og bålplads.

Shelterpladsen ligger midt i Fladbro Skov, omkranset af smuk bøgeskov.

Der er to shelters med plads til ialt 16 personer og en bålplads, hvor der er brænde tilgængeligt.

Adgang til vand og toiletter er mulig ved Skovhuset mod SØ.

Der er adgang fra Nørreåen, som ligger 250 m. fra pladsen. Man kan lægge til ved Skovhuset.

Nørreåen Jernbanebro er en forholdsvis ny stibro over Nørreåen.

Shelterpladsen i Fladbro Skov.

Bookning er ikke nødvendigt, men man kan booke pladsen, hvis man er en skoleklasse eller større gruppe. Bookningen foregår ved henvendelse på natur@randers.dk.

Anlægsoversigt, potentielle anlæg ved Nørreåen

Alle beløb er eksklusive moms

Afstand fra Rindsholm	Afstand mellem steder	Sted	Emne
0		Rindsholm (Rind Bro)	
			Nyt isætningsanlæg
			Befæstelse af p-areal og adgangsvej for af- og pålæsning
			Parkering/afledningsområde (modsatte vejside)
			Toilet, handicapvenligt
			Skiltning og formidling: Højskilt og vejviser
		Rindsholm i alt	
100	100	Aarhusvej Bro	
			Ingen anlæg
			Skiltning og formidling: Broskilte på begge sider
		Aarhusvej Bro, i alt	
2.950	2.850	Randrup Bro	
			Ingen anlæg
			Skiltning og formidling: Broskilte på begge sider
		Randrup Bro, i alt	
6.100	3.150	Tapdrup Landgangssted	
			Renovering af afsheltere
			Renovering af landgangssted
			Renovering af træsti
			Madpakkehus til min 12 personer
			Trækfærge eller stibro
			Etablering af stier, spange og belægning mod Vinkel
#NAVN?			Skiltning og formidling: Højskilt og vejviser
			Opgradering af øvrig formidling om natur og kultur
		Tapdrup Landgangssted, i alt	
10.750	4.650	Vejrum Bro (Bygningsstyrelsens parcel)	
			Tilkørsels- og vendeplads
			Isætningsanlæg
			Borde/bænkesæt
			Grusrampe til grødeskæringsfartøjer
			Skiltning og formidling: Broskilte, A2-tavle og vejviser
		Vejrum Bro i alt	
11.075	325	Vejrumbro Landgangssted	
			Renovering af sheltere
			Renovering/etablering af landgangssted
			Borde/bænkesæt
			Skiltning og formidling: Højskilt og vejviser
		Vejrumbro Landgangssted i alt	
15.250	4.175	Nybro (Torsager)	
			Arealarhvervelse
			Tinglysning, skøder etc.
			Parkering, tilkørsels- og vendeplads
			Isætningsanlæg
			Borde/bænkesæt
			Grusrampe til grødeskæringsfartøjer
			Skiltning og formidling: Broskilte, A2-tavle og vejviser
		Nybro, i alt	

Anlægsoversigten viser tiltag, der kan investeres i for at opgradere stederne jf. anbefalingerne i idékataloget.

Der er ingen priser anført, idet dette vil afhænge af hvilke løsninger der vælges.

Afstanden fra Rindsholm er vist på kortet side 4-5

17.000	1.750	Koldbæk Bro
		Arealarhvervelse
		Tinglysning, skøder etc.
		Landgangs anlæg
		Borde/bænkesæt
		Etablering af sti og belægning
		Skiltning og formidling: Broskilte, A2-tavle og vejviser
		Koldbæk Bro, i alt

18.250	1.250	Froms Bro
		Arealarhvervelse
		Tinglysning, skøder etc.
		Landgangs anlæg
		Borde/bænkesæt
		Skiltning og formidling
		Froms Bro, i alt

21.300	3.050	Økær Bro
		Simpelt landgangs anlæg
		Skiltning og formidling: Broskilte på begge sider
		Økær Bro, i alt

23.800	2.500	Skovriderbro
		Simpelt landgangs anlæg
		Skiltning og formidling: Broskilte på begge sider
		Skovriderbro, i alt

25.000	1.200	Tindbæk
		Arealarhvervelse
		Tinglysning, skøder etc.
		Landgangs anlæg
		Borde/bænkesæt
		Skiltning og formidling: A2 og vejviser
		Tindbæk, i alt

27.100	2.100	Tranebærkær
		Arealarhvervelse
		Tinglysning, skøder etc.
		Tilkørsels- og vendeplads
		Isætnings anlæg
		Oprensning af grøft
		Toilet, handicapvenligt
		Madpakkehus til min 12 personer
		Borde/bænkesæt
		Skiltning og formidling: Højskilt og vejviser
		Tranebærkær, i alt

27.450	350	Skjern Bro
		Ingen anlæg
		Skiltning og formidling: Broskilte på begge sider
		Skjern Bro, i alt

27.900	450	Skjern Hovedgård (naturprojekt)
		Arealarhvervelse
		Tinglysning, skøder etc.
		Landgangs anlæg
		Borde/bænkesæt
		Skiltning og formidling: A2 og vejviser
		Skjern Hovedgård, i alt

29.250	1.350	Kommunegrænse
31.180	1.930	Lille lejrplads Nørreå
		Ingen anlæg
		Skiltning og formidling: A2 og vejviser
		Lille lejrplads Nørreå, i alt
33.400	2.220	Ålum Bro
		Ingen anlæg
		Skiltning og formidling: Broskilte på begge sider
		Ålum Bro, i alt
42.200	8.800	Stibro ved Fladbro
		Ingen anlæg
		Skiltning og formidling: Broskilte på begge sider
		Stibro ved Fladbro, i alt
42.300	100	Fladbro
		Ingen anlæg
		Skiltning og formidling: Broskilte på begge sider
		Fladbro, i alt
42.700	400	Nørreåen Jernbanebro
		Ingen anlæg
		Skiltning og formidling: Broskilte på begge sider
		Nørreåen Jernbanebro, i alt
43.000	300	Gudenåen
I alt	43.000	

VIBORG
KOMMUNE

